

Foadia românească

Vineri
10 iulie
1998

Anul I
Nr. 28

(Serie nouă)

Săptăminal al românilor din Ungaria ♦ Fondat în 1951 ♦ 8 pagini ♦ 20 forinți

La urma urmei totul a fost bine

La 26 iunie a.c., în sătulețul bihorean Bedeu și-a deschis porțile, cu a douăzeci și treia ocazie, tradiționala *Tabără de cercetare istorică și etnografică*. Sarcina organizării i-a revenit și de data aceasta *Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria*, *Diracțiunii muzeelor din județul Bichiș* și *Institutului de cercetare al românilor din Ungaria*. La cercetări au participat, pe lângă colaboratorii, specialiștii instituțiilor sus amintite (Elena Ciobai, Emilia Martin Nagy, Ana Hoțopan, Mihaela Bucin, fotografu Imre Nagy) și nouă elevi ai liceului românesc giulan, precum și muzeografa Rodica Colta de la Muzeul județean Arad.

(Continuare în pag. a 5-a)

Participanții întâlnirii corale în fața căminului cultural

Lumini în suflete, vibrații în inimă...

Zi de sîmbătă, 4 iulie, după-masă. În jurul Căminului cultural din Chitighaz era o „mişcare” neobișnuită. Dar străzile păreau goale, oamenii în general urmăreau pe micul ecran competițiile Campionatului Mondial. La ora cinci a început **prima întâlnire corală din Chitighaz**. Organizatorii au așteptat cu mult drag corurile sosite din Apateu, Bătania, Giula și Arad. Formațiile s-au pregătit în condiții bune la acest program.

(Continuare în pag. a 6-a)

În aceste zile:

Lupta cu timpul și cu organele de resort

E vară. Pe holdele cultivate cu cereale păioase, acum se duce o aprigă luptă cu timpul, cu vremea, dar și cu organele de resort. Agricultorii depun eforturi susținute în lupta pentru pîinea țării. Spicele de grîu cad pradă combinelor. Dar în ciuda acestui proces tehnologic de succes, agricultorii au tot mai multe greutăți și probleme – mai ales cu valorificarea.

În ultimii ani, producătorii agricoli, mai ales producătorii individuali sînt tot mai neliniștiți din cauza circumstanțelor de valorificare și tot mai nemulțumiți cu prețurile oferite, preț ce stîrnește polemici și tensiuni multiple. Marea diferență dintre prețul de achiziție, de la producător pînă la produsele finite, la pîine, este revoltătoare și asta din cauza lanțului intermediar și a lipsei oricărei concepții în achiziționare, a lipsei unui sistem avantajos de finanțare și protejare a producătorului, precum și a lipsei unei adevărate piețe agricole în Ungaria.

Rezolvarea situației depinde de toți factorii pomeniți mai sus, deși opinia generală consideră că producătorul agricol ar trebui să se racordeze la mecanismele economiei de piață. Dar: în condițiile unei veritabile economii de piață, nu se poate trece la producerea unei culturi, nu se poate dezvolta o ramură agricolă fără a se cunoaște pretențiile și preferințele pieței (interne și externe) și nici fără a se cunoaște, în perspectivă, evoluțiile probabile ale prețurilor. Aceleași legi economice sînt valabile și în agricultură. Numai că, în Occident, cultivatorul are deja un contract semnat în prealabil cu beneficiarul încă înainte de a începe cu realizarea culturii respective. În mod similar: și cultivatorul din Ungaria ar trebui să aibe siguranța valorificării avantajoase (și sigure) încă de la bun început, încă de la însemnare – ceea ce, practic, în Ungaria încă nu s-a realizat. Mai mult chiar, față de agricultorul din Occident, la noi lipsesc și subvențiile reale, și ajutoarele pentru export. Iar tocmai această mare deosebire face imposibilă concurența echilibrată dintre producția Ungariei (nesprijinită central) și cea din Occident (subvenționată și coordonată financiară).

Așadar, se pare că și în vara aceasta se adevăresc temerile agricultorilor, că forurile centrale de resort nu au respectat cerințele îndreptățite ale agricultorilor și nu vor coordona achiziționarea și valorificarea avantajoasă a cerealelor păioase din acest sezon.

Deci „boala” anilor trecuți nu a trecut, mai mult chiar: „rana” e încă și pe mai departe vie, durerea mocnește și nu vrea să fie luată în seamă. Acum a venit timpul șmecherilor, al firmelor intermediare care jefuiesc producția holdelor și fac din seceriș, din marea sărbătoare a satului de altă dată, un coșmar, un teren de vînațoare al promisiunilor umilitoare.

Ce pot face lucrătorii agricoli împotriva acestor nedreptăți social-economice?

Se apără în felul lor, așa cum pot: în anii trecuți s-au ținut lanț grevele agricole tocmai în timpul recoltărilor. În acest an, agricultorii au ținut mitinguri, adunări satești, au lansat apeluri. (Așa s-a întîmplat în cîteva localități bihorene și la Bătania). Iar producătorii agricoli stau pe gînduri, cumpînind să nu-și vîndă producția întreprinderilor de morărit, tocmai pentru a le silii la un preț onorabil pentru „baza pîinii”. Dar tocmai întreprinderile de morărit și prelucrare nu se sinchisesc de aceste probleme, precum nu-și fac griji nici în privința consumatorilor, a cumpărătorilor...

Deci pămîntul roditor este jefuit, umilit și numai puțini își apleacă urechea să audă vaietele țărînei...

Să sperăm că printre aceștia, care își apleacă urechea vor fi și noii conducători ai acestui domeniu...

– tj –

Din cuprins:

»Trebuie să fim în permanență la curent cu informațiile și pe cît posibil, să înaintăm dosare la cît mai multe concursuri.«

(Pag. a 3-a)

»Deocamdată însă facultatea ne lasă un larg teren de activitate, dîndu-ne o absolută libertate în găsirea stilului propriu, în găsirea „artistului” din noi.«

(Pag. a 4-a)

»Sf. Ilie a fost ales dintre iubitorii de Dumnezeu, dintre cei curați la inimă, pentru ca să înalțe din nou inimile credincioșilor la Dumnezeu.«

(Ortodoxia)

Noul președinte al guvernului după depunerea jurământului

„În pragul noului mileniu, programul guvernului pentru o Ungarie civică”

Cu 14 zile după ședința de constituire a noului Parlament, în ziua de 2 iulie noul președinte al guvernului, **Viktor Orbán** a prezentat deputaților documentul guvernului intitulat „În pragul noului mileniu, programul guvernului pentru o Ungarie civică”.

De la bun început noul premier a evidențiat că deși partidul său (Federația Tinerilor Democrați-Partidul Civic Ungar) al cărui președinte este a câștigat la alegerile din luna mai anul curent, n-a obținut singur o majoritate necesară guvernării. Drept urmare: a intrat în coaliție cu Forumul Democrat Ungar și Partidul Independent al Micilor Agrarieni, realizându-se astfel o coaliție a forțelor civice. În continuare vorbitorul a accentuat că noul cabinet va urma să fie „guvernul libertății, al ordinii, al familiilor, al creșterii economice și al colaborării europene”, urmînd apoi să treacă în revistă directivele dezvoltării diferitelor domenii și ramuri.

Lucru cert că în timp ce reprezentanții partidelor de guvernare au apreciat pozitiv și în unanimitate acest document, cei din opoziție au accentuat lipsurile planului noului guvern. Astfel conducătorul fracțiunii celui mai mare partid de opoziție **László Kovács** (Partidul Socialist Ungar) a evidențiat că în loc de program concret al guvernului a fost întocmit doar un program electoral vast, care nu este altceva decît o listă a promisiunilor și dorințelor, care nu conține țeluri concrete și garanții și nici nu stabilește domeniile prioritare.

În altă ordine de idei este absolut normal că după ce cele trei partide de guvernare au intrat în coaliție, programul noului cabinet conține o serie de compromisuri, program care încă poate fi, și sperăm că va și fi, modificat, rectificat. Și în acest context trebuie neapărat să se accentueze – dincolo de faptul că și cetățenii minorităților din Ungaria sînt interesați în evoluția tuturor domeniilor de viață, de la învățămînt pînă la economie, de la sistemul asigurărilor sociale pînă la activitatea culturală – că reprezentanța în Parlament sau cel puțin problema soluționării acesteia în acest ciclu electoral, deci pînă în 2002, nici măcar în paranteză n-a fost amintită. Ar fi de dorit ca pe parcurs, dar într-un viitor cît mai apropiat posibil atît reprezentanța parlamentară a minorităților considerate prin Constituție drept „factori constitutivi ai statului”, cît și instituțiile care se ocupă de problemele minorităților din Ungaria (Oficiul Minorităților Naționale și Etnice, departamentele minorităților din diferite ministere etc.) să primească o pondere serioasă, autorizație concretă și atribuții accentuate în programul guvernului ca și prin acestea să se poată vorbi și realmente de o politică-model față de naționalități și ca și cetățenii acestora să se simtă cetățeni egali ai unei Ungarii civice.

- km -

Burse de studii în România

Condiții de primire la studii:

Selecția candidaților se face numai din rîndul tinerilor de origine etnică română (aromână-vlahă, meglenoromână și istororomână) și cetățenilor români cu domiciliul în străinătate.

Selecția candidaților pentru studii se realizează în comun de către Ministerul Afacerilor Externe și Ministerul Educației Naționale.

De regulă candidații vor fi admiși la studii în România în anul pregătitor, în vederea aprofundării limbii române și a asimilării terminologiei românești de specialitate, în funcție de domeniul de învățămînt ales.

Candidații care doresc să urmeze studiile universitare în domeniile: artă, arhitectură, educație fizică și sport, trebuie să promoveze probe de aptitudini, admiterea la studii fiind condiționată de promovarea acestor probe.

Primirea la studii în România

În perioada august-septembrie 1998, la o dată ce va fi comunicată ulterior, va sosi în Ungaria a comisie mixtă a Ministerului Afacerilor Externe și Ministerului Educației Naționale din România care va organiza selecția candidaților.

Pentru înscrierea la studii în România, candidații admiși se vor prezenta la Ministerul Educației Naționale – Direcția României de Pretutindeni din București, str. General Berthelot, nr. 30, camera 8, sectorul 1 (telefon 312.49.04/315.74.30 interior 351, 346, 491), în perioada 10.09-25.09. 1998 pentru învățămîntul preuniversitar, respectiv 25.09-10.10. 1998 pentru învățămîntul superior.

La Ambasada României la Budapesta, informații suplimentare pot fi obținute de la domnul Nicolae Pahonea, secretar I, telefon 343-5552.

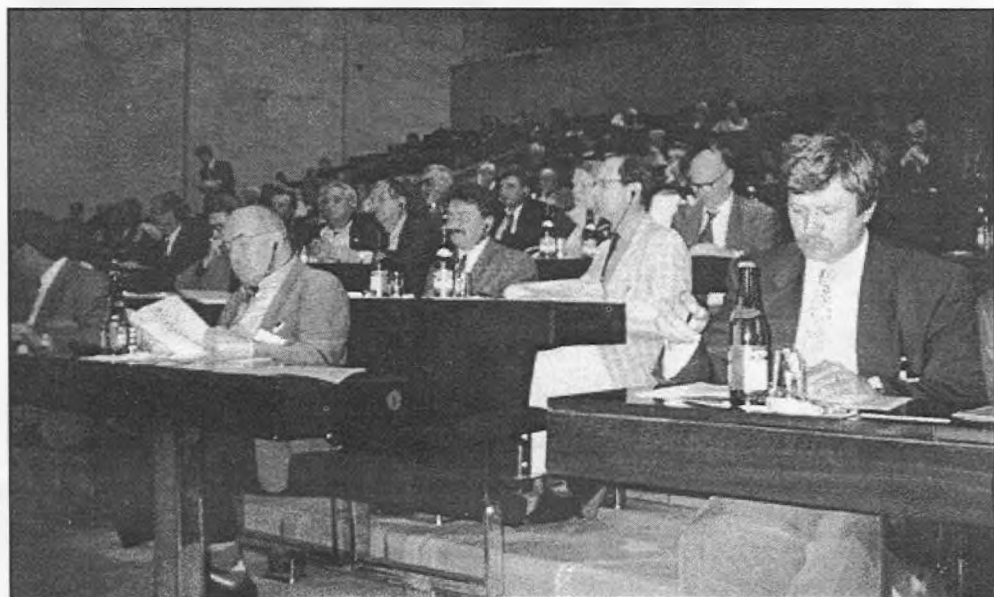
Notă: Dosarele candidaților, incomplete sau care nu au fost depuse în termen, pînă la data de 31 iulie 1998, pe adresa Ambasadei României de la Budapesta nu se iau în considerare. Candidatura (depunerea dosarului) pentru obținerea uneia dintre facilitățile de studiu acordate de statul român etnicilor români sau cetățenilor români cu domiciliul în străinătate este scutită de taxe.

Congresul FUEV la Praga

Nu a fost prima ocazie, cînd Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria și-a trimis reprezentanți la un congres al Uniunii Federale a Minorităților Europene (FUEV). La Praga am asistat recent la cel de-al 43-lea eveniment de acest gen. Uniunea Culturală a devenit membră cu drepturi depline încă acum doi ani, cu ocazia congresului de la Timișoara. De menționat este, că și de atunci ea este singura organizație românească din Europa, care beneficiază de un asemenea statut. În acest fel organizația obștească din Ungaria are dreptul la două voturi în orice problemă de interes comun. Congresul recent de la Praga a fost menit să realegă conducătorii FUEV.

De această dată au participat la congres reprezentanții minorităților din 28 de țări. Cu drept consultativ au mai participat și **Ivan Alexandrov**, conducătorul Asociației Vlahilor din Bulgaria și **Emil Rațiu**, reprezentantul istororomânilor din Italia. În funcția de președinte al FUEV a fost reales **Romedi Arquint**, care este retoromân din Elveția. Din conducere fac parte și reprezentanții minorităților bretagne din Franța, respectiv ai croaților din Iugoslavia. Etnicul maghiar prin personalitatea lui **Joseph von Komlóssy** și-a păstrat și pe mai departe poziția în conducere. Majoritatea forului decisiv este dominată de reprezentanți ai minorităților germane, deoarece cel mai însemnat sprijin financiar al organizației îl constituie fondul asigurat de parlamentul autonom din Sud-Tirol.

Pe lîngă realegerea funcționarilor, pentru minoritatea noastră s-a dovedit de cel mai mare interes referatul lui Joseph von Komlóssy despre vizita de lucru întreprinsă în Ungaria, împreună cu Romedi Arquint, în primăvara anului 1996. Cu acest prilej, înalții demnitari ai FUEV au vizitat și Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, iar experiențele despre situația minorității noastre au fost rezumate într-un document în limba engleză. Aceasta înregistrează foarte exact datele obiective, referitoare la comunita-

tea românească din țara noastră, aduce cifre concrete privind numărul real, descrie structurile religioase și cele de învățămînt, respectiv schițează nivelul de organizare al sferei civile, marchează structura de autogovernare. Studiul abordează și relațiile românilor din Ungaria cu țara-mamă. Acestea, după schimbarea sistemelor politice din cele două țări, sînt apreciate drept active și fructuoase. Raportul a analizat și sistemul de învățămînt, care întîmpină numeroase greutăți, mai ales în școlile cu un efectiv mic. Darea de seamă FUEV despre minoritatea românească din Ungaria precizează și

informații referitoare la autoorganizarea minorității noastre. Se subliniază, că reprezentarea intereselor în formă de asociație și autogovernare nu întotdeauna este lipsită de greutăți. Studiul consideră că cultura, religia și limba românilor din Ungaria poate juca un rol de punte între cele două țări vecine.

Congresul FUEV a luat poziție de solidaritate și în legătură cu albanezii din Kosovo, considerînd, că problematica lor trebuie dusă în fața Comisiei Drepturilor Omului a Organizației Națiunilor Unite.

Cel de-al 43-lea congres al organizației europene a accentuat că pentru națiunile care se gîndesc într-o Europă comună, este foarte importantă păstrarea particularităților minoritare, protecția valorilor culturale și a drepturilor umane. Păstrarea acestor comori incontestabile este responsabilitatea statului, în care trăiesc minoritățile respective. „Management”-ul potrivit al unei naționalități îi oferă numeroase avantaje de ex. în informarea specialiștilor și astfel, îi dă o șansă de supraviețuire. Aceste considerații ar trebui să fie importante și pentru comunitatea noastră.

Dr. Ioan Ciotea
membru în prezidiu

În curtea școlii generale din Apatu, o macara descărca cărămidă de pe un autocamion, mai încolo se auzeau lovituri monotone și răsunătoare ale unui ciocan. Peste tot urme și rămășițe de construcție. O priveliște asemănătoare am găsit și în biroul directoarei școlii, **Elisabeta Vad**, doar într-o altă formă: cutie peste cutie.

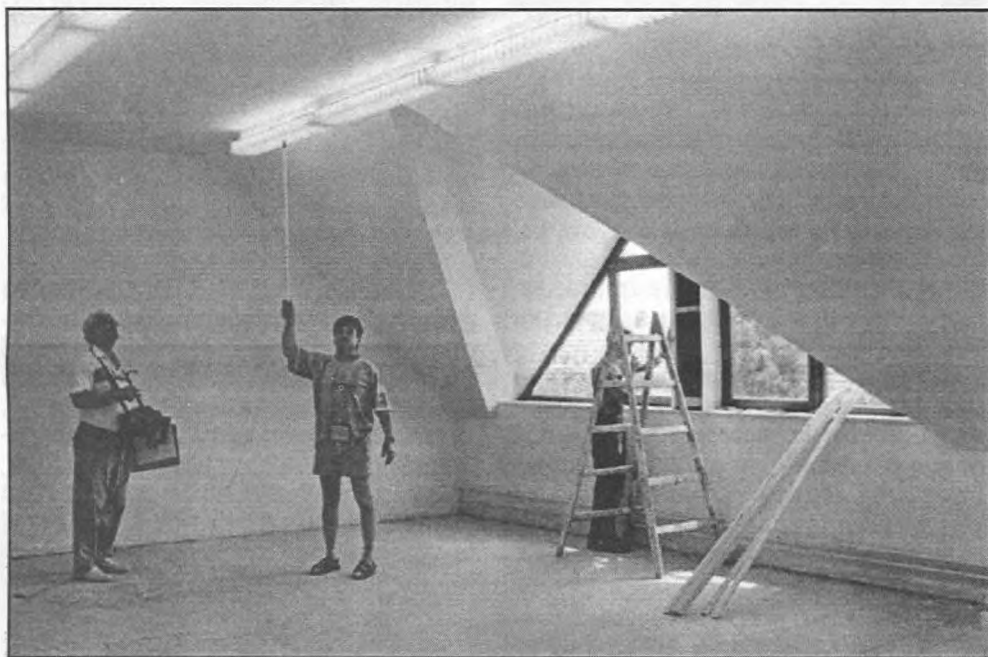
– Precum văd, aici se lucrează de-a binelea! – m-am adresat directoarei.

– Cu o construcție sîntem pe terminate, dar cu cealaltă abia acum începem. Încă în anul trecut, din noiembrie, am început să reconstruim școala noastră: trei clase la etaj, din sprijin financiar central de stat, din 22,5 milioane forinți repartizați de la Ministerul Culturii și al Învățămîntului Public. Primele proiecte au conținut și construirea a două locuințe de serviciu, dar fiindcă fondul necesar ar fi atins cifra de 46 milioane forinți, am cerut unele modificări structurale, ajungînd în ultima instanță la suma realizabilă de 31 milioane forinți. Șantierul de construcție a început pe baza celor 9,5 milioane forinți primiți de la Biserica Reformată, căreia i-am restituit o clădire veche care era în proprietatea școlii. Acum ne apropiem deja de terminarea investiției. Dorința noastră ar fi ca pe la sfîrșitul lunii să se realizeze recepția tehnică... Pentru amenajarea claselor am cîștigat prin concurs 325 000 de forinți de la Fundația Publică „Pentru Minoritățile Naționale și Etnice din Ungaria” și 1,5 milioane de forinți de la ministerul de resort (la cel din urmă cu ajutorul însemnat al doamnei consiliere **Ana Simon**). În aceste cutii, pe care le vedeți aici, se găsesc cîteva utilaje sosite de curînd. Tocmai ieri am fost înștiințată și de întreprinderea din Győr, că au terminat cu fabricarea mobilierului (băncilor etc.), și am convenit ca imediat după ce se va așeza pardoseala, mobila să fie adusă la Apatu.

– Am auzit că ați terminat și cu amenajarea laboratorului de limbă?

– Încă în luna martie din anul trecut am primit 1,8 milioane forinți din fondul de intervenție pentru cheltuieli de funcționare. Noi atunci am investit banii proprii, și prin această tranzacție am reușit să facem economii prin care am reușit să realizăm un laborator cu 16 locuri, cu toate instalațiile necesare. (Am cumpărat chiar și patru mașini de calcul.) Și în ca-

La capătul drumului se va zări zîmbetul copiilor

zul acesta, concurînd la ministerul învățămîntului, am obținut 500 000 de forinți pentru instrumentar, astfel și în laborator totul este nou.

De altfel, clasele nou construite sînt proiectate ca săli de clasă spațioase, optime pentru douăzeci de elevi. Deoarece, așa credem, efectiv mai mare pentru o clasă nu

vom avea nici în viitor. Iar tot pe baza acestui pronostic se poate mări și laboratorul de limbă cu încă patru locuri.

– Ați amintit la început și despre o altă investiție, pentru care, mi se pare, că tocmai acum se adună materialul de construcție. Despre ce este vorba?

– Sperăm că pînă la începutul noului an școlar va începe și construcția unei săli de gimnastică. Față de nivelul superior amintit, primăria a început realizarea acestei construcții din surse proprii și cu antreprenori din localitatea noastră. Așa ne-am hotărît că vom încerca să ridicăm clădirea pînă în septembrie a.c. Apoi, în măsura fondurilor existente, vom continua cu construirea rețelei de conducte de apă, a sertarelor și a vestiarelor.

– Din cele spuse de Dumneavoastră reiese că întocmiți și înaintați multe concursuri?

– Sistemul concursurilor este o invenție bună și ar fi mare păcat dacă nu am beneficia de acesta. Fiind o școală unde românii se predă ca obiect de studiu în toate cele opt clase, ni se oferă mai multe posibilități de a înainta concursuri inițiate pe linie de naționalități, spre instituțiile acestora. Împreună cu primăria locală, în frunte cu primarul **Imre Dani**, cu Autogovernarea județeană, cu A.T.R.U., cu ajutorul colegului dumneavoastră, **Tiberiu Juhász**, cu autogovernarea minoritară locală s-a realizat un sistem de circulație a informațiilor, care funcționează de pe acum „ca pe roate”: ne ajutăm și ne înștiințăm reciproc. Firește, de la Curatoriul Fundației Publice și de la ministerul de resort primim regulat înștiințări despre publicarea noilor concursuri. Trebuie să fim în permanență la curent cu informațiile și pe cît posibil, să înaintăm dosare la cît mai multe concursuri. Dacă analizăm rezultatele concursurilor înaintate, ne putem mîndri cu o reușită de aproape 40 la sută din totalul dosarelor, ceea ce cred că e un rezultat mulțumitor și promițător. Am lucra în condiții mult mai grele dacă nici nu am încerca... și cum ne-am uita atunci în ochii copiilor noștri? E datoria noastră să ne străduim, să participăm la tot ce e posibil!

– Vă rog să nu uitați să trimiteți și pentru noi o invitația la inaugurările festive din viitorul apropiat!

– anra –

Semnificația stemei comunei Chitighazului

La inițiativa și prin hotărîrea Autogovernării comunei Chitighaz, încă din anul 1996 s-au pornit demersurile pentru adoptarea unui blazon și al unui steag al localității. În urma unor discuții, mai mult decît amicale, între profesorul universitar **dr. László Szegfű** din Seghedin și autorul acestor rînduri s-a întocmit exact proiectul stemei. Prin decizia conducerii comunale, acest proiect a fost discutat și adoptat oficial.

Pentru a se înțelege ce înseamnă fiecare mobilă a acestuia, le vom lua în ordine impusă de regulile heraldice (știința care se ocupă cu alcătuirea și studierea blazoanelor, a stemelor).

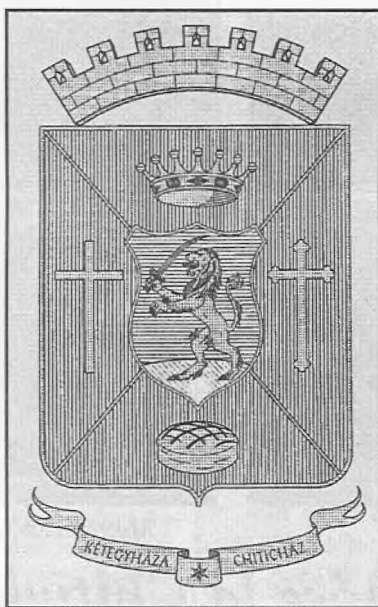
În mijlocul stemei se află un scut cu contur baroc. Pe o terasă verde și fond albastru este reprezentat un leu – în culori naturale – ridicat pe picioarele de dinapoi, iar în laba dreaptă – din față – ține o sabie pregătită de atac. Animalul este limbat și înarmat, adică are limba și ghiarele roșii. În heraldică o asemenea mobilă ne sugerează suveranitate și, to-

dată, continua strădanie a celor pe care îi reprezintă pentru a și-o păstra. Simbolul a fost preluat din blazonul grofului **Johann Jakab Löwenburg** care, după izgonirea turcilor din Ungaria, a reîntemeiat așezarea prin colonizarea cu populație majoritar românească de pe Valea Crișului Alb (mai ales), dar și de pe Valea Mureșului. Această mobilă s-a păstrat, fiindcă – astăzi, ca și în trecut – localitatea este, cum a și fost, autonomă, stăpînă pe destinele sale.

Scutul baroc descris mai sus se află într-altul mai mare, de format clasic, cu fondul roșu, împărțit în patru de două diagonale aurii (o bară și o bandă).

În cartierul (partea de sus este înfățișată o coroană deschisă cu șapte ace perlate. A fost preluată din blazonul aceluiași refondator al localității și îi arată rangul de conte grof. Această coroană s-a păstrat în stema ca simbol al Autogovernării comunei.

Cele două părți laterale sînt încărcate cu două cruci aurii: una

romano-catolică – în dreapta și cealaltă ortodoxă – în stînga (în heraldică dreapta este stînga privitorului și invers, ca și cum blazonul s-ar purta pe piept). Aceste două cruci – simboluri ale celor două religii istorice – ne indică cultele reîntemeietorilor localității, a originii etnice a popula-

ției – atît în trecut, cît și în prezent – din comună.

Pogacea aflată în al patrulea cartier semnifică tradiția orală a locuitorilor legată de reîntemeierea localității. Se spune că atunci cînd au fost colonizați spre a-și stabili locul de casă, fiecare familie cocea o pogace și, apoi, o aruncau. Unde cădea pogacea, acolo își ridicau căminul.

Peste scutul mare se află o coroană murală (de zid). Aceasta arată că stema este cea a unei așezări, nu a unei persoane sau a unei instituții. Coroana are șapte creneluri. În ierarhia localităților dintr-o țară, acest număr de șapte creneluri ne arată că blazonul este al unui oraș. Chitighazul este, deocamdată, doar mare comună, dar conducerea localității depune eforturi de a o ridica la rang de oraș și dacă aceasta se va împlini, să nu mai fie nevoie de modificarea coroanei.

Sub scut, pe o panglică ondulată, este înscrisă denumirea localității, atît cea oficială – în limba maghiară, cît și în limba ro-

mână – limba maternă a majorității locuitorilor. Cu privire la această ultimă denumire vreau să aduc o lămurire. După cum se observă, este folosit, în a doua silabă, „C” în loc de „G”. Aceasta din două motive, cel puțin. În primul rînd, datorită faptului că pe documentele mai vechi, cît și în monografia scrisă de reputatul preot cărturar **Ioan-Iosif Ardelean** apare denumirea **CHITICHAZ**, deci cu „C”, nu cu „G”. În al doilea rînd, atît locuitorii români din comună cît și din împrejurimi – inclusiv cei din vecinătate aflată pe teritoriul României – atunci cînd pronunță, în grai local, denumirea localității, o pronunță (cu consoanele dure înmuiate) în așa fel, încît este clar că și prin tradiția orală este vorba de **CHITICHAZ** nu de **CHITIGHAZ**.

Inaugurarea și sfințirea stemei și a steagului (donație a Consiliului județean Arad) a avut loc în ziua de 12 iulie 1997 în cadrul unei ample manifestări locale.

Dimitrie Stoi

Într-o lume incalculabilă

Să fii artist nu a fost ușor nici în trecut și nu este mai ușor nici azi. Doar câteva epoci istorice (mai bine zis curți regale sau dinastii) s-au distins în mecenarea culturii. Cîteva domnitori și aristocrați, mai târziu burghezi bogați au sprijinit cultura, mai ales muzica, iar alții pictorii de seamă ai epocii respective. Numeroși compozitori, pictori și sculptori au putut realiza opere – capodopere artistice – doar sprijiniți de mecenai bogați.

Arta din zilele noastre, în fostele țări socialiste se află într-o stare critică: mai ales fondurile consacrate pentru dezvoltarea artei sînt foarte reduse, întotdeauna sînt domenii care se bucură de prioritate față de artă.

Ne întrebăm: unde sînt mecenaii și sponsorii de odinioară? Marile firme, băncile, antreprenorii cu renume național sponsorizează, investesc doar pentru activitatea unor artiști vestiți, cu reputație – nu și riscă banii cu descoperirea unor artiști încă „fără nume”. Astfel, mulți artiști tineri, necunoscuți în circuitul național, degeaba sînt talentați, ei nu primesc posibilitate de a se prezenta în fața publicului larg, nu au șansa și nu găsesc calea de a se ridica din anonimat doar din propriile lor forțe.

Despre toată această nesiguranță ce-i așteaptă în viață pe artiști și despre multe alte aspecte legate de artă am vorbit cu **Aurelia Nemes** din Budapesta, studentă la Facultatea de arte plastice.

– Are perspective un tînar artist în societatea aceasta? Cam știi ce te așteaptă după terminarea studiilor?

– Viitorul unui artist, aproape indiferent de talent, e cam nesigur. Deși înaintea mea sînt încă cîteva ani pînă mă decid încotro, totuși majoritatea prietenilor și cunoscuților mei nu prea reușesc să trăiască doar din munca și creațiile lor artistice. E o lume incalculabilă, unde uneori dirijează moda, unele maniere. Mi-e teamă ca nu cumva să ajung și eu vreodată

tă într-o astfel de dilemă...

Deocamdată însă facultatea ne lasă un larg teren de activitate, dîndu-ne o absolută libertate în găsirea stilului propriu, în găsirea „artistului” din noi. Ca atare, instituția ne asigură atelierul, diferitele mijloace necesare, modelul, iar noi ne și

folosim de acest sistem. Latura cea mai dificilă o înseamnă găsirea unui profesor, meșter bun, deoarece artiști-profesori sînt cam puțini la număr în raport cu studenții.

– Totuși, trebuie să existe un ansamblu al regulilor, un cod care trebuie urmat, o anumită normă a așteptărilor față de voi?!

– Cred că vraja acestei facultăți constă tocmai în subiectivismul care o caracterizează, în libertatea creativității. Nu ni se impun prea multe normative sau canoane artistice obligatorii de urmat.

– Să ne întoarcem puțin spre trecut: cum și cînd ți-ai dat seama că ai înclinația, că te mîină ceva spre artă, spre felul de a te exprima prin artă?

– De la începuturi, din anii copilăriei

m-a interesat desenul și celelalte preocupări care necesită manualitate. Acest interes l-au observat și părinții mei, care m-au sprijinit, m-au îndrumat să mă înscriu la diferite cercuri artistice. Le mulțumesc foarte mult. Mai târziu, mi-am format un cerc de prieteni cu afinități asemănătoare. La fel, sînt înconjurată cu un climat identic și la facultate. Ce este interesant: mai toți ne remarcăm în alt domeniu. Prin urmare nu există invidie între noi, ci dimpotrivă: o impulsivitate sinceră și sănătoasă.

– Care ramură a artei îți place cel mai mult?

– Pe lîngă grafică și fotografii m-am ocupat cu realizarea unor gravuri, ondulări din aramă, cu sculptură. Acum e obligatoriu să desenăm cu peniță și cu tuș. La toate preocupările e necesară manualitatea, exersarea tuturor tehnicilor. De altfel dacă o dată ceva mă captivează, atunci acest interes este statornic și cam durabil...

– Aurelia, ce alte plăceri ai?

– În primul rînd, totul se învîrte în jurul artei: vizitez expoziții, particip la vernisaje. Apoi, îmi plac filmele, piesele de teatru, mă delectez la fel și o carte bună. Îmi place nespul de mult să fac fotografii, totodată să merg la un meci de polo. Cîteodată îmi mai saltă și fantezia: ce bine ar fi să trăiesc cîteva timp în provincie, să mă ocup de țesut, de sculptură, dar tot atunci să simt și forfota Capitalei...

– Ai epoci artistice preferate?

– Fiecare perioadă îmi place pentru un anumit ceva. Mă atrag însă și cîteva pictori contemporani fantastici, ca Dezső Váli, Miklós Szűcs, Erzsébet Vojnich – și poate mă atrage mai mult decît doar așa, în general, arta orientală, într-adevăr plină de mistere...

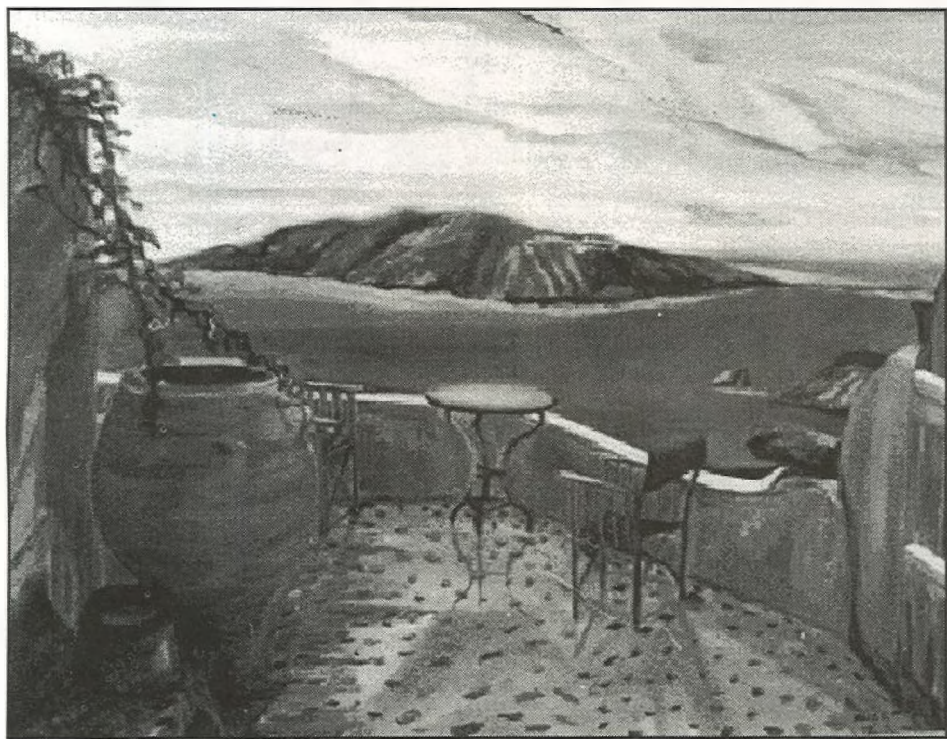
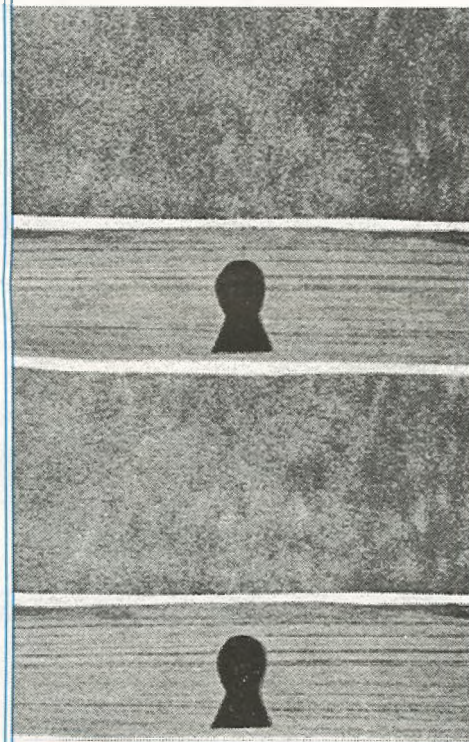
...Mistere, care se mai ivesc și în viața oricărui om, mai ales cînd e vorba de un artist, împreună cu un viitor incalculabil, cu șansa unei descoperiri artistice. Așa ceva îți doresc, Aurelia!

– anra –

De ce e întuneric în sertar?

De ce e întuneric în sertar? Pentru că în nici un sertar din lume oamenii nu pun becuri care să se aprindă și să lumineze. Ei cred că ajunge să deschidem sertarul și, gata, sertarul se umple de lumină. Oamenii cred că lucrurile care locuiesc în sertare nu au nevoie de lumină electrică și că ele nu sînt fricoase, că stau liniștite pe întuneric și ziua, și noaptea, dimineata, și seara. Un sertar e ca o cameră mică de tot, dar care nu are nici un geam și nici o ușă. Nu poate intra pe nicăieri lumina soarelui. Hai să spunem poezii.

Constanța Buzea

„Terasă mediterană”

Moment de la deschiderea festivă

Expoziția lui Erica Mócz la Chitighaz

Patronul Cofetăriei Omnia din Chitighaz încă de la deschidere (ce avusese loc tocmai acum un an) organizează lunar (în interiorul unității) diferite vernisaje. Pictori profesioniști sau mai puțin cunoscuți, profesori de desen sau simpli amatori primesc șansa de a expune, într-un spațiu restrîns dar agreabil.

Recent, la cofetăria din Chitighaz a fost deschisă expoziția amatoarei budapestane **Erica Mócz**, care prin familie își are rădăcinile la Chitighaz.

Cuvintele de deschidere și prezentarea artistei a fost făcută de artistul plastic **Attila Sajgó**.

Cu această ocazie la Cofetăria Omnia, în jurul pictoriței Erica Mócz s-au adunat mulți cunoscuți, prieteni, iubitori de artă.

De data aceasta E. Mócz a expus lucrări din diferitele ei perioade de creație. Prin creațiile prezentate artista a reușit să facă o legătură echilibrată între om și natură, să creeze o atmosferă umană blîndă, într-o armonie specifică a formelor autentice. – tj –

Burse de studii pentru tineri de naționalitate

Fundația Publică „Pentru Minoritățile Naționale și Etnice din Ungaria” inițiază un concurs de burse pentru tineri din rîndul minorităților naționale și etnice din Ungaria.

Vor putea înainta concurs pentru bursă de studii elevii din rîndul minorităților de la instituțiile de învățămînt mediu.

Bursa va fi de zece ori 5.000 ft. anual.

ATENȚIE!

La acest concurs pot concura studenți care au o medie minimă de cel puțin 3,8.

Concursul trebuie înaintat pe baza unui formular-tip, care se poate procura la adresa Fundației: Budapest V. Akadémia út 3 sau la sediile autoguvernațiilor pe țară ale minorităților.

Termenul de înaintare a dosarelor: 15 iulie 1998.

La urma urmei totul a fost bine

(Urmare din pag. întâi)

Cu săptămîni în urmă, organizarea taberei etnografice din acest an a fost îndoielnică din cauza lipsei fondurilor necesare pentru achitarea cheltuielilor. După un scurt timp, însă rezolvîndu-se această problemă, am putut porni și noi spre Bedeu, spre a face o vizită cercetătorilor deplasati pe teren. (În această zi Florica Santău, președintele U.C.R.U. a efectuat, la fel, o vizită de prietenie participanților taberei.)

La sosirea noastră un mic grup de elevi, însoțiți de **Mihaela Bucin** au luat-o tocmai spre o casă veche, să stea de vorbă cu încă un informator. Cîteva eleve făceau tocmai ultimele cusături (la obiectele de textile colecționate) necesare pentru înregistrarea acestora în inventarul muzeului, iar muzeografa **Emilia Martin Nagy** a pornit să rezolve cumpărarea unor obiecte de valoare istorică și etnografică.

În acest timp, am întrebat-o pe **Elena Ciobai**, conducătoarea taberei, cum au reușit să se împrietenască și să colaboreze cu locuitorii comunei.

— Scopul taberelor este să ajungem în toate localitățile unde trăiesc oameni de origine românească: să adunăm obiecte și unelte, să înregistrăm studiul actual în care se găsește limba română. În cursul anilor ne-am deplasat pentru cercetare și în locuri unde numai puțin se mai vorbește românește, ca Csorvás sau Vekerd. La Bedeu am mai organizat o tabără de acest gen încă în anul 1980. Acum a fost un lucru cu atât mai curios să vedem schimbările ce s-au produs în urma celor șaptesprezece ani trecuți de atunci. Ne-a întristat și ne-a apăsător sufletește faptul, că populația a scăzut aproape la jumătate, că aproape tot a treia casă e părăsită, pustie... Însă ne-a recompensat sufletește primirea călduroasă din partea școlii generale românești, a directorului **Elena Szilágyi**, care a făcut tot posibilul ca munca de cercetare să ne reușescă fără greutăți. La fel de primitori au fost și oamenii din sat. În primele zile ne-am dus la cimitir, la slujba bisericească, unde am vorbit cu preotul (pe care l-am rugat din timp să înștiințeze creștinii despre sosirea și activitatea noastră). Prin urmare, nu a fost deloc greu ca după slujbă la ieșirea din biserică să

Pe mine mă interesează istoria și etnografia într-o analiză comparativă, fiindcă nu se pot privi românii de aici ruși din românimea de dincolo. Nu ne lasă vecinătățile de rudenie, lexicul asemănător. Iar tocmai fiindcă nu poți vorbi separat, fără una de cealaltă, trebuie să se procedeze, în domeniul etnografic și folclor la alte tipuri de zonări, cum ar fi Crișul, Mureșul — și nu frontiera artificială.

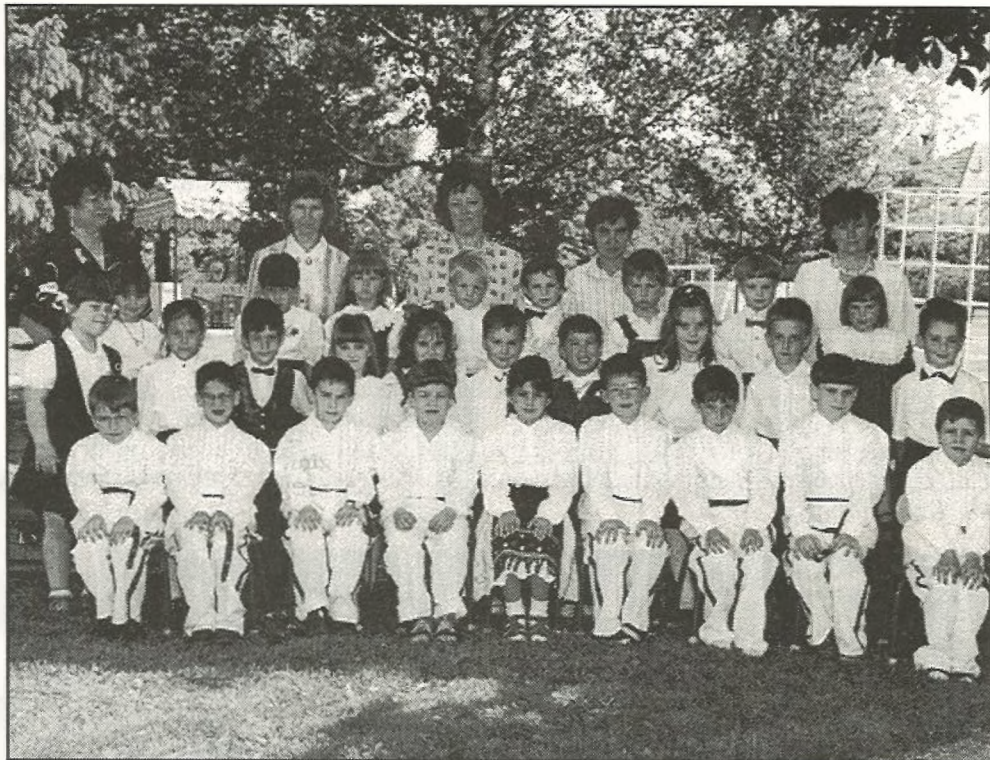
De altfel, am înregistrat multe casete, am reușit să fac fotografii, și reîntorcîndu-mă acasă, probabil voi întocmi o prezentare așa, în general, despre Bedeu.

...Așezîndu-mă lîngă elevele liceului românesc care tocmai coseau (în imagine), m-am interesat ce anume le-a adus în această tabără.

„Eu particip pentru a patra oară la aceste cercetări. Am mai fost la Aletea, la Csorvás și la Micherechi. De fiecare dată mi-a plăcut și m-a interesat munca din tabără. Mă impresionează de fiecare dată povestirile despre trecut ale oamenilor, obiectele care azi nu se mai fac și care au fost folosite de generațiile anterioare. Aici la Bedeu m-au surprins oamenii. Nu aș fi crezut că atît de mulți la număr încă vorbesc românește.” (Mariana Csótya)

„Eu în anul trecut, m-am prezentat pentru prima dată la lucrările acestei tabere, în satul meu natal, și fiindcă mi-a plăcut foarte mult, m-am înscris și în anul acesta. Pînă acum nu știam prea multe despre Bedeu, doar că este un sat mic și că trăiesc aici și români. Cele mai multe informații le-am adunat din săptămînalul dumneavoastră. Acum însă am aflat lucruri noi despre istoria satuleșului, despre bucuriile și necazurile de toate zilele ale oamenilor de aici. M-a interesat aparte biserica, care diferă de cea din satul meu. M-a impresionat că am putut asista la o slujbă greco-catolică.” (Edit Bordás)

„Eu sînt originară din Giula, și fiindcă am auzit multe lucruri frumoase despre aceste cercetări istorice și etnografice de la colegile mele de clasă, am fost curioasă să văd de aproape această activitate. Într-adevăr, pe lîngă speranța să fi contribuit

Copilașii din grupa românească cu educatoarele
(în stînga doamna Cornelia Taga Mihăiescu)

Succes și multe bucurii

În ziua de 29 iunie a.c., la adunarea generală a Autogovernării orașului Giula, și-a înaintat concursul **Cornelia Taga Mihăiescu**, pentru postul de conducătoare a Grădiniței de pe strada Galamb. După ce toate forurile competente au fost de acord cu programul prezentat de doamna Cornelia Taga Mihăiescu, Consiliul orașenesc a aprobat în unanimitate dosarul și a denumit-o pe doamna Taga Mihăiescu pe alți cinci ani, ca conducătoare a Grădiniței de pe strada Galamb. Cu această ocazie am făcut interviul de mai jos.

— De cîți ani lucrați în acest domeniu?

— După ce am terminat Liceul Bălcescu din Giula, în anul 1969, în anul următor am dat examen de admitere la Școala Superioară de Educatoare din Szarvas. După terminarea institutului am lucrat la Berettyóújfalu, iar în 1971 mi-am continuat activitatea la Dunaújváros, după un an am devenit conducătoare grădiniței. În 1979 m-am reîntors la Giula, la Grădinița din cartierul Törökzug, unde în același an am introdus un program de limbă română (săptămînal de două ore) care pe atunci a avut un succes în oraș.

— Cînd ați devenit conducătoare grădiniței de pe strada Galamb?

— În anul 1983 am primit numirea, și de atunci conduc această instituție. M-am bucurat atunci, că am ajuns în acest cartier al orașului, în Orașul mare românesc, căci și aici s-a asigurat posibilitatea de a preda limba română.

Din 1983 am început programul românesc pentru copilașii mai mari, dar după ce în anul 1986, am mărit numărul educatoarelor care știau limba noastră, au început și pentru cei mici preocupările românești în permanență.

— În care an s-a înființat grupa românească?

— În anul 1990-91 s-a înființat grupa românească, unde copilașii pot învăța toată ziua limba, fiind asigurate toate condițiile pentru această activitate.

— Ce succes puteți consemna în acest domeniu?

— Mulți copii vin dintr-un mediu familial în care se vorbește limba română. Cu aceștia avem cele mai puține probleme. Dar sînt înscrși tot mai mulți copii născuți din căsătorii mixte. În cazul acestor copii putem conta pe ajutorul părinților. Dar trebuie să amintesc că avem și mulți copii care nu cunosc de fel limba română, iar pînă ajung la școală însușesc foarte multe cuvinte și expresii românești. Rezultatele noastre ar fi și mai vizibile, dacă acasă, în familie s-ar vorbi românește. Totuși cîntecele, poeziile și dansurile românești întăresc identitatea copiilor, iar cei care nu sînt români, pentru aceștia înseamnă un plus categoric: de mici încep să cunoască o altă limbă, o altă cultură prin care crește toleranța față de alte naționalități.

— Ce vă preocupă mai ales în domeniul învățămîntului din grădiniță?

— În cei 30 de ani de activitate, am terminat multe cursuri, permanent am învățat. Mă interesează și mă preocupă educația vizuală a copiilor, și nu în ultimul rînd: îmi place să predau limba mea maternă, să prezint cultura românească.

— Ce planuri aveți în viitor?

— Dacă vom avea bani, atunci vrem să inițiem două grupe românești cu 18-20 de copii, și prin programele noastre să-i pregătim bine pentru școală.

— În afară de faptul că sînteți conducătoare grădiniței, unde este și grupă românească, participați și la orice manifestare românească...

— Această afinitate față de cultura românească am moștenit-o din familie. Am frecventat școala românească, de mică particip la sărbători, la slujbe... Noi și atunci mergeam la biserică, cînd acest lucru nu era „un punct bun”. Îmi place teatrul, cîntecul românesc. Sînt membră fondatoare a Corului românesc PRO MUSICA. Dar am înființat și mai multe fundații, prin care ajutăm activitatea culturală, căci și noi trebuie să aducem „jertfe” ca să ne menținem cultura, identitatea. Fiindcă numai așa, în acest fel ne putem mîndri, și numai așa ne putem arăta valorile pe care le mai avem.

Vă dorim multă sănătate, succes, putere fizică și spirituală ca să reușiți să realizați programul educativ propus. Iar în activitatea pe care o faceți în plus și cu așa mare însuflețire, să aveți multe bucurii.

— ni —

ne oprim la vorbe cu oamenii, să stabilim unele întâlniri pentru colecționare.

Încă la începutul cercetărilor propriu-zise am ținut pentru elevi un instructaj despre istoricul comunei, ca să aibă informațiile necesare. Apoi, împărțiți pe trei grupe, a început colecționarea organizată.

Pe muzeografa arădeană **Rodica Colta** am rugat-o să ne povestească despre impresiile și concluziile din cursul săptămîinii.

— Conform protocolului semnat între muzeul nostru și Muzeul „Munkácsy”, anul trecut, în cadrul taberei etnografice organizată la Micherechi am prezentat o conferință, iar acum, m-am întreținut tot timpul la Bedeu, fiind o înțelegere ca în schimb cîteva muzeografe din Ungaria să facă cercetări la Grăniceri. (N.r.: despre această cercetare am informat în numărul nostru anterior.)

Am aflat și am văzut multe lucruri interesante, curioase. De exemplu, aici trăiesc greco-catolici și slujba s-a ținut în limba maghiară, însă pe baza liturghiei românești. Credincioșii mi-au spus că între timp li s-au rupt cărțile, nu mai au de unde cunoaște cîntările.

Apoi, sînt încă mulți vîrstnici care vorbesc limba, foarte mulți bărbați, care au păstrat credința prin superstiții, pe care le tot povestesc și pe care le pot încă culege.

și eu la o muncă importantă în autocunoașterea noastră, ne-am și distrat. Specialiștii care ne-au îndrumat, ne-au ajutat și au acceptat ritmul nostru de muncă.” (Csilla Somogyi)

„Ne-am înscris mai mulți băieți din clasă, eu am venit pentru prima dată. Am sosit cu multe întrebări: cum vom fi primiți, ce vom afla despre istoria comunei. Mi-a făcut plăcere să intru în atîtea case vechi, în atîtea poduri, unde am dat de atîtea obiecte de uz casnic care azi nu se mai folosesc sau fiindcă o anumită meserie a dispărut, sau fiindcă au apărut obiecte mai moderne, ca cele legate de fermentarea vinului, de țesut.” (Mihai Ardelean)

...În orele după mese a sosit, zîmbitoare, și **Elena Szilágyi**, directorul școlii, spre a se înștiința despre organizarea din seară și totodată bucurîndu-se de vizita noastră. Pomenindu-i cîte lucruri frumoase am auzit în cursul zilei despre primirea, despre sprijinul și găzduirea școlii, doamna Szilágyi mi s-a adresat seriosă: — Nu e un mare merit. A fost natural să dăm o mînă de ajutor. Ne-am simțit onorați, fiindcă ni s-a cerut să contribuim la o muncă importantă. Iar în acest fel textilele, obiectele vor ajunge în fața unui larg public și chiar la Arad, prin care ne va crește „renumele”. Iar dacă sprijinul dat în organizare a ajutat puțin la reușita taberei etnografice din acest an, noi ne bucurăm împreună cu participanții...

— anra —

Lumini în suflete, vibrații în inimă...

(Urmare din pag. întâi)

La ora 17, *Corul din Apateu* a început programul. Coriștii au cântat curat, ordonat, și – fără dirijor – au interpretat cântece religioase și laice în limba română și în limba maghiară.

Corul de femei din Bătania dirijat de **Iulia Mamuzsity** a cântat și de data aceasta, ca în ultimii 20 de ani cu mare siguranță cântecele bine cunoscute. Și de data aceasta au avut succes fiind acompaniate de țiterașii însuflețiți.

La cântecele laice a intrat pe scenă și *Corul „Monția” din Arad*, și au cântat împreună, spre bucuria publicului – în cea mai mare armonie.

A fost o surpriză și o deosebită bucurie, evoluția *Corului „Viva la Musica” din Chitighaz*. Gazdele, de la ultima noastră întâlnire, s-au dezvoltat mult, au și primit aplauzele meritate! Programul s-a încheiat cu programul *Corului „Emil Monția” din Arad*. Acești cântăreți au transmis sentimente adânci, punctualitate și ordine. Ei au aprins lumini în suflete și vibrații în inimă.

Cele trei coruri: din Arad, Chitighaz și Giula au fost dirijate de maestrul **Gheorghe Flueraș**, care de ani întregi face eforturi deosebite pentru cultura românească, pentru mișcarea corală românească atât în România, cât și în Ungaria.

Această întâlnire corală a dovedit iarăși că coriștii merită să se trudească la repetiții, că numai așa pot progresa, numai așa poate să devină programul lor mai variat și mai bogat. Iar prin întâlniri de acest fel se obișnuiesc cu atmosfera scenei, și de la cei mai buni învață interpretarea artistică.

A vibrat clădirea, a vibrat publicul, a vibrat inima și floarea.

După acest concert a urmat o cină comună de la care nu a lipsit nici cântecul, în mijloc cu „vrăjitorul” **Flueraș**, care și aici a dirijat cu mare eleganță. Cineva dintre coriști a și menționat „*Mai bine o întâlnire corală, decât o adunare generală*”.

Autogovernarea minoritară română din Chitighaz, Asociația culturală, Căminul cultural, Ana Buha, Petru Sălăjan, Alexandru Finna au lucrat mult pentru reușita întâlnire...

– ni –

Corul din Apateu

Publicul concertului

Țiterașii și corul din Bătania

Corul „Pro Musica” din Giula

Chitighazul și Aradul cântând împreună

După cină nu a lipsit mici cântecul

Programul
MTV1Az MTV
műsora

Július 13. hétfő

5.50 Nap-kelte 9.35 Bor és hatalom (sp. Sor.) 10.05 Repeta – Nyár 10.35 Csatárnak született (ang. film, ism.) 12.00 Déli harangszó 12.10 AKT 12.25 Gazdasági híradó 12.35 Összeállítás a Nap-keltéből 12.45 Lezáratlan akták 12.50 Környezetvédelmi hírek 13.00 Glóbusz (sor.) 14.00 Patrín–Üzenet–Vörbe 14.25 Domovina 14.55 Derrick (német sor.) 16.00 Janó és Bibice 16.30 Öregberény (sor.) 17.00 Délutáni rendelés 17.15 Körzeti magazin 17.45 Körzeti híradók 17.55 Valentin, a zöldfülű 18.00 „Engedjétek hozzám!” 18.10 Mixshow 18.35 A nagykövet asszony (német sor.) 19.27 Európai időjárási körkép 19.30 Híradó 20.00 Az árnyékember (német sor.) 21.10 Örökös tagság: Polgár László 22.05 Hírek 22.10 Aktuális 22.35 Kenő 22.40 Transzít 23.10 Habanera (spanyol–kubai sor.).

Július 14. kedd

5.50 Nap-kelte 9.35 Bor és hatalom (spanyol sor.) 10.05 Repeta – Nyár 10.50 Zenelánc 11.00 Walt Disney bemutatója (ism.) 12.00 Déli harangszó 12.10 AKT 12.25 Gazdasági híradók 12.35 Összeállítás a Nap-keltéből 12.45 Lezáratlan akták 12.50 No comment 13.05 Glóbusz (sor.) 14.00Unser Bildschirm 14.30 Szívem hölgye (francia film) 15.55 Tüskevár (sor., ism.) 16.30 Öregberény (sor.) 17.00 Sorstársak 17.15 Ki marad a végén? 17.40 Életjel 17.45 Körzeti híradók 18.00 Katolikus krónika 18.20 Mirr-Murr (sor., ism.) 18.35 A nagykövet asszony (német sor.) 19.27 Európai időjárási körkép 19.30 Híradó 20.00 Tattingers (am. sor.) 21.00 Kriminális 21.30 Telemázi 21.55 MM 22.00 Hírek 22.10 Aktuális 22.30 Kenő 22.35 Csajok (magyar–német film).

Július 15. szerda

5.50 Nap-kelte 9.35 Bor és hatalom (spanyol sor.) 10.05 Repeta – Nyár 11.25 Székiáltó dalok 11.35 Textblez (ism.) 11.45 Zenelánc 12.00 Déli harangszó 12.10 AKT 12.25 Gazdasági híradó 12.35 Összeállítás a Nap-keltéből 12.45 Lezáratlan akták 12.50 No comment 13.05 Glóbusz (sor.) 14.00 Srpsi Ekran 14.25 Ecranul nostru 14.50 Hrvatska kronika 15.15 Örökségünk 15.30 Titkos küldetés (ausztrál sor.) 16.00 Erdőjárók 16.25 Öregberény (sor.) 17.00 Alfa szolgálat 17.15 Körzeti magazinok 17.45 Körzeti híradók 18.00 Hit-köznepok 18.25 Gyerekeknek! 18.35 A nagykövet asszony (német sor.) 19.27 Európai időjárási körkép 19.30 Híradó 20.00 Trópusi hőség (kanadai–mexikói sor.) 21.00 A kulcs 21.45 Bohózatalbum 22.00 Hírek 22.05 Aktuális 22.30 Kenő 22.35 VilágKép 23.05 Semmy és Rosie (angol film).

Július 16. csütörtök

5.50 Nap-kelte 9.30 Bor és hatalom (spanyol sor.) 10.00 Repeta – Nyár (ism.) 11.05 Cápái és Cápái 11.25 Vannak vidékek legbelül – Bakony 11.40 Régmúlt idők táncdallamai 12.00 Déli harangszó 15.59 Műsorismertetés 16.00 Titkos küldetés (ausztrál sor.) 16.30 Tüskevár (ism.) 17.05 Segítség 17.15 Csellen-gők 17.20 Andalúzai kutya éji dala 17.40 Euro-percek 17.45 Körzeti híradók 18.00 Az utódok reménysege 18.20 A kockásfülű nyúl 18.35 A nagykövet asszony (német sor.) 19.27 Európai időjárási körkép 19.30 Híradó 20.00 Szomszédok (magyar sor.) 20.35 Telefonos kisasszonyok (angol sor.) 21.10 Kerge város (am. sor.) 21.30 Stúdió '98 22.05 Hírek 22.15 Aktuális 22.40 Kenő 22.45 Habanera (spanyol–kubai sor.).

Július 17. péntek

5.50 Nap-kelte 9.35 Bor és hatalom (spanyol sor.) 10.10 Repeta – Nyár (ism.) 11.10 Játékos bestiárium A–Z-ig 11.30 Szomszédok (ism.) 12.00 Déli harangszó 12.10 AKT 12.25 Gazdasági híradó 12.35 Összeállítás a Nap-keltéből 12.40 Lezáratlan akták 12.50 No comment 13.05 Glóbusz (sor.) 14.05 Kísértetkastély (cseh sor., ism.) 14.25 A mi Charlie-nk (német sor.) 15.15 A Terra misszió (német sor.) 15.50 Múzeumosdi 16.25 Urgammák (sci-fi sorozat) 16.55 Játék, határok nélkül (előzetes) 17.00 Égyütrök 17.30 Téka 17.40 Körzeti híradók 18.00 Ablak 19.00 Família Kft. 19.27 Európai időjárási körkép 19.30 Híradó 20.00 Visszatérés Edenbe (ausztrál sor.) 20.50 öt VOLT... (hírek a múltból) 21.00 Ötszemközt Zdeborzsky Györggyel 21.45 Exkluzív 22.10 Hírek 22.15 Aktuális 22.35 Kenő 22.40 Magasfrász (am. film).

Július 18. szombat

5.30 Gazdatévé 5.50 Nap-kelte 6.00 Híradó 6.10 Közlekedés 6.30 Hírek. Lapszemle 7.00 Híradó 8.00 Jó reggelt adj, Istenem! 8.10 Ficánkó 8.15 Rajzfilmsztárok parádéja 9.10 Emberek 9.35 Fűrész történetei 10.10 Fazonok... 11.00 Szenvedélyes (olasz sor., ism.) 11.55 Szerelemek Saint-Tropez-ban (francia sor.) 12.45 Válaszok... a nézők telefonjaira 13.00 Hírek 13.10 Népzenei magazin 13.35 A kölcsönkapott Föld 14.05 Azok a csodálatos állatok 14.30 Divat '98 15.00 Óriás (amerikai film) 16.30 Játék határok nélkül – városfilm 16.50 Manőver (katonai magazin) 17.20 Minden, ami zene 17.30 Zóna (riportmagazin) 18.00 Állatok és artisták a porondon 19.05 Lottóshow 19.27 Európai időjárási körkép 19.30 Híradó 20.00 Telefon (am. film) 21.50 Szombat esti Sztárok 23.30 Műsorzárás.

Július 19. vasárnap

7.00 Számítógép-jogosítvány 7.25 „Így szól az Úr!” 7.30 Dörmögők kalandja 7.40 Tapsikáné fülönfüggője 8.35 Rajzfilmsztárok parádéja 9.30 Delta 2000 10.00 Tévémagiszter (köz művelődési hetilap) 11.00 Reform ifjúsági istentisztelet 12.00 Déli harangszó 12.05 Szerencsepercek – 21-es show 12.30 Mércé 13.05 Vészhelyzet (am. film, ism.) 14.40 Tajlanok Csizmaországban 2. 15.10 Csellengők 15.40 Örömhír 16.00 Minden, ami zene 16.10 Walt Disney bemutatja 17.10 Helló, Magyarországi! 17.55 Önök kérték! 18.53 Európai időjárási körkép 19.00 A Hét 20.00 Játék határok nélkül 21.20 A gazember (német sor.) 23.00 A tánc világnapja 2.

Programul
TV2A TV2
műsora

6.00 Top 10 6.25 Jelkép-kalendárium 6.30 Jó reggelt, Magyarországi! 6.39 Faluvilág 7.07 Középpont 7.15 Pénzvilág 7.37 Sport 8.31 TV2 doktor 8.40 A csillagok ma 9.00 Magnum (ism.) 9.50 Szerencsekerék (ism.) 10.15 Aki bűjt, aki nem (kanadai sor.) 10.40 Organikus narancs 11.00 Satöbbi 12.00 Nótaszó 12.30 Közvetlen ajánlat 13.00 Hétköznapi tudomány 13.30 Stádium 13.45 A tegnapi csodái 13.55 Satöbbi (ism.) 14.55 Csupa-csupa élet (ism.) 15.25 Igazi szellemirtók 15.50 Willy Fogg utazása... (sor.) 16.15 A következő áldozat (brazíl sorozat) 17.05 Csupa-csupa élet (német sor.) 17.30 Baywatch (am. sor.) 18.25 Mindent tudni akarok 18.30 Gazdagok és szépek (am. sor.) 19.00 Tények 19.30 Szerencsekerék 19.55 Kedves nővérek (német sor.) 20.30 Nyár a tengerparton (német film) 22.00 Jó estét, Magyarországi! 23.00 Petrocelli (am. sor.) 24.00 Stádium 0.15 Hajnaltól napestig 0.40 Tények 1.05 Közvetlen ajánlat.

6.00 Egértógó 6.25 Jelkép-kalendárium 6.30 Jó reggelt, Magyarországi! 6.39 Faluvilág 7.07 Középpont 7.15 Pénzvilág 7.37 Sport 8.31 TV2 doktor 8.40 A csillagok ma 9.00 Magnum (am. sor., ism.) 9.50 Szerencsekerék (ism.) 10.15 Aki bűjt, aki nem (sor.) 10.40 Organikus narancs (ism.) 11.00 Satöbbi 12.00 Nótaszó 12.30 Közvetlen ajánlat 13.00 Kik 13.30 Stádium 13.45 Satöbbi (ism.) 14.55 Csupa-csupa élet (ism.) 15.25 Bölcs törpék a világ körül (sp. rajzfilmsor.) 15.50 Willy Fogg utazása... (sor.) 16.15 A következő áldozat (brazíl sor.) 17.05 Csupa-csupa élet (német sor.) 17.30 Baywatch (am. sor.) 18.25 Mindent tudni akarok 18.30 Gazdagok és szépek (am. sor.) 19.00 Tények 19.30 Szerencsekerék 19.55 Herkules (am. sor.) 20.45 Miért éppen Alaszka? (am. film) 21.35 Családban marad (am. sor.) 22.00 Jó estét, Magyarországi! 23.00 Szuper csapat (am. sor., ism.) 24.00 Stádium 0.15 Hajnaltól napestig 0.40 Tények 1.05 Közvetlen ajánlat.

6.00 Hűség az Isten 6.25 Jelkép-kalendárium 6.30 Jó reggel, Magyarországi! 6.39 Faluvilág 7.07 Középpont 7.15 Pénzvilág 7.37 Sport 8.31 TV2 doktor 8.40 Aki bűjt, aki nem (sor.) 10.40 Organikus narancs (sor.) 11.00 Satöbbi 12.00 Nótaszó 12.30 Közvetlen ajánlat 13.00 Titkos természet 13.30 Stádium 13.45 A tegnapi csodái 13.55 Satöbbi (ism.) 14.55 Csupa-csupa élet (ism.) 15.25 Bölcs törpék a világ körül (rajzfilmsor.) 15.50 Willy Fogg utazása... (sor.) 16.15 A következő áldozat (brazíl sor.) 17.05 Csupa-csupa élet (német sor.) 17.30 Baywatch (am. sor.) 18.25 Mindent tudni akarok 18.30 Gazdagok és szépek (am. sor.) 19.00 Tények 19.30 Szerencsekerék 19.55 Kedves nővérek (német sor.) 20.30 A hegyi doktor (német sor.) 21.30 Családi kötelékek (am. sor.) 22.00 Jó estét, Magyarországi! 23.00 Herkules (am. sor., ism.) 24.00 Stádium 0.15 Hajnaltól napestig 0.40 Tények 1.05 Közvetlen ajánlat.

6.00 Nótaszó 6.25 Jelkép-kalendárium 6.30 Jó reggelt, Magyarországi! 6.39 Faluvilág 7.07 Középpont 7.15 Pénzvilág 7.37 Sport 8.31 TV2 doktor 8.40 A csillagok ma 9.00 Magnum (ism.) 9.50 Szerencsekerék (ism.) 10.15 Aki bűjt, aki nem (sor.) 10.40 Organikus narancs (sor.) 11.00 Satöbbi 12.00 Segíts magadon! 12.30 Közvetlen ajánlat 13.00 Színek 13.30 Stádium 13.45 A tegnapi csodái 13.55 Satöbbi (ism.) 14.55 Csupa-csupa élet (ism.) 15.25 Bölcs törpék a világ körül (sor.) 15.50 Willy Fogg utazása... (sor.) 16.15 A következő áldozat (brazíl sor.) 17.05 Csupa-csupa élet (német sor.) 17.30 Baywatch (am. sor.) 18.25 Mindent tudni akarok 18.30 Gazdagok és szépek (am. sor.) 19.00 Tények 19.30 Szerencsekerék 19.55 Forró nyomon 20.50 Rex felügyelő (német–osztrák sor.) 22.00 Jó estét, Magyarországi! 23.00 Magnum (am. sor., ism.) 23.55 Stádium 0.10 Hajnaltól napestig 0.40 Tények 1.05 Közvetlen ajánlat.

6.00 Potyautas 6.25 Jelkép-kalendárium 6.30 Jó reggelt, Magyarországi! 6.39 Faluvilág 7.07 Középpont 7.15 Pénzvilág 7.37 Sport 8.31 TV2 doktor 8.40 A csillagok ma 9.00 Magnum (am. sor.) 9.50 Szerencsekerék (ism.) 10.15 Aki bűjt, aki nem (sor.) 10.40 Organikus narancs (sor.) 11.00 Satöbbi 12.00 Gyökerek 12.30 Közvetlen ajánlat 13.00 Lacikonya 13.30 Stádium 13.45 A tegnapi csodái 13.55 Satöbbi (ism.) 14.55 Csupa-csupa élet (ism.) 15.25 Bölcs törpék a világ körül (sor.) 15.50 Willy Fogg utazása... (sor.) 16.15 A következő áldozat (brazíl sor.) 17.05 Csupa-csupa élet (német sor.) 17.30 Baywatch (am. sor.) 18.25 Mindent tudni akarok 18.30 Gazdagok és szépek (am. sor.) 19.00 Tények 19.30 Szerencsekerék 19.55 Kínai negyed (am. film) 22.00 Jó estét, Magyarországi! 23.00 Krómmkommandó (am. film) 0.30 Forma GT túraautó-vb 1.30 Stádium 1.45 Hajnaltól napestig 2.10 Tények 2.35 Közvetlen ajánlat.

6.30 Könyvek könyve 6.55 Homokvár csak gyerekeknek! 6.55 Pizsamás banánok 7.27 Pufóká 7.55 Sandokan 8.38 Kutyavilág (rajzfilmek) 9.00 Partyzán 9.20 13 és 3/4 éves Adrienne Mole titkos naplója (angol sor.) 9.50 Egy úr az úrból 10.20 Medison (kanadai sor.) 11.30 Mozivárás 12.00 Nótaszó 12.30 Potyautas 13.00 Fő az étel! 13.05 Kétszínű igazság (am. film) 14.50 Családban marad (am. sor.) 15.15 Családi kötelékek (am. sor., ism.) 15.40 Tv a város szélén (magyar sor.) 16.20 Love Story (am. film) 18.10 Kastélyszálló (osztrák családi film) 19.00 Tények 19.30 Szerelmek első látásra 20.00 Airplane! (am. vígjáték) 21.30 Vadászat a Vörös Októberre (am. film) 23.45 Titokzatos játékok 3. (amerikai erotikus film) 1.15 Közvetlen ajánlat.

6.30 Könyvek könyve 6.55 Homokvár csak gyerekeknek! 7.35 Lusta úr és Komisz kisasszony 8.01 Cápái és Cápái 8.38 Igazi szellemirtók 9.00 Szelek szárnyán (kanadai családi sor.) 10.00 Szegény ember narancsa (am. sor.) 10.50 A delfin napja (am. film) 12.30 Hűség az Isten (vallási magazin) 13.00 Nótaszó 13.30 Sportszenzációk 14.00 Rinaldo Rinaldini – A haramiák kapitánya (német sor.) 14.30 A következő áldozat (brazíl sor., ism.) 16.15 Petrocelli (am. sor.) 17.05 Szelek szárnyán (kanadai sor.) 18.00 A Szuper csapat (am. sor.) 19.00 Tények 19.10 Napló 20.00 Közkívánatra 22.00 Osztrigás Mici (bohózat három felvonásban) 0.30 Egy város titkai – Amszterdam 1.00 Napló 1.50 Közvetlen ajánlat.

Programul
RTL KlubRTL Klub
műsora

6.30 Jó reggelt! 9.00 A farm, ahol élünk (amerikai sor., ism.) 9.55 Rajzfilm Klub (rajzfilmsorozatok, ism.) 11.10 Klip Klub (ism.) 11.30 Az első csók (fr. sor., ism.) 12.05 Sliders (am. sor., ism.) 12.55 Meri vagy nem meri? 13.00 Hírek 13.10 Élettér 13.20 Recept Klub 13.30 Megveszem ezt a nőt! (mex. sor.) 14.25 Klip Klub 14.45 Rajzfilm Klub 16.05 Az első csók (fr. sor.) 16.35 A farm, ahol élünk (am. sor.) 17.25 100-ból egy 18.00 Meri vagy nem meri? 18.05 Sliders (am. sor.) 18.55 Meri vagy nem meri? 19.00 Híradó 19.30 Fókusz 20.00 Gyilkos lövés (am. krimi) 21.55 Vészhelyzet (am. sor.) 22.45 Hírek 23.00 RTL Sport Klub 24.00 Dóra mozija (ism.) 0.30 Fókusz (ism.).

6.30 Jó reggelt! 9.00 A farm, ahol élünk (am. sor., ism.) 9.55 Rajzfilm Klub (rajzfilmsorozatok, ism.) 11.10 Klip Klub (ism.) 11.30 Az első csók (fr. sor., ism.) 12.05 Sliders (am. sor., ism.) 12.55 Meri vagy nem meri? 13.00 Hírek 13.10 Élettér 13.20 Recept Klub 13.30 Megveszem ezt a nőt! (mexikói sor.) 14.25 Klip Klub 14.45 Rajzfilm Klub 16.05 Az első csók (francia filmsor.) 16.35 A farm, ahol élünk (am. filmsorozat) 17.25 100-ból egy 18.00 Meri vagy nem meri? 18.05 Sliders (am. sorozat) 18.55 Meri vagy nem meri? 19.00 Híradó 19.30 Fókusz 20.00 MMM (Mi, Mennyi, Miért?) 21.00 Nikita (francia film) 22.55 Hírek 23.10 Zsaruzsenik (német sor, ism.) 24.00 Kettős bevetés (német sor.) 0.50 Fókusz (ism.).

6.30 Jó reggelt! 9.00 A farm, ahol élünk (am. sor., ism.) 9.55 Rajzfilm Klub (rajzfilmsorozat ism.) 11.10 Klip Klub (ism.) 11.30 Az első csók (fr. sor., ism.) 12.05 Sliders (am. sorozat, ism.) 12.55 Meri vagy nem meri? 13.00 Hírek 13.10 Élettér 13.20 Recept Klub 13.30 Megveszem ezt a nőt! (mexikói sorozat) 14.25 Klip Klub 14.45 Rajzfilm Klub 16.05 Az első csók (francia sorozat) 16.35 A farm, ahol élünk (am. sor.) 17.25 100-ból egy 18.00 Meri vagy nem meri? 18.05 Sliders (am. sor.) 18.55 Meri vagy nem meri? 19.00 Híradó 19.30 Fókusz 20.00 Cobra 11 (német sor.) 20.55 Brooklyn South (am. sor.) 21.45 Hírek 22.00 Kész átvétel (ism.) 22.30 Tűzeli vissza! (am. vígjáték) 0.05 Fókusz (ism.).

6.30 Jó reggelt! 9.00 A farm, ahol élünk (am. sor., ism.) 9.55 Rajzfilm Klub (rajzfilmsorozatok ism.) 11.10 Klip Klub (ism.) 11.30 Az első csók (fr. sor., ism.) 12.05 Sliders (ism.) 12.55 Meri vagy nem meri? 13.00 Hírek 13.10 Élettér 13.20 Recept Klub 13.30 Megveszem ezt a nőt! (mexikói sor.) 14.25 Klip Klub 14.45 Rajzfilm Klub 16.05 Az első csók (fr. sorozat) 16.35 A farm, ahol élünk (am. sor.) 17.25 100-ból egy 18.00 Meri vagy nem meri? 18.05 Sliders (am. sorozat.) 18.55 Meri vagy nem meri? 19.00 Híradó 19.30 Fókusz 20.00 Extralarge (olasz sor.) 21.40 Fekete vipera (angol sor.) 22.15 Megdöbent világ (riporterek klubja) 23.15 Hírek 23.30 MMM (ism.) 0.30 Fókusz (ism.).

6.30 Jó reggelt! 9.00 A farm, ahol élünk (am. sor., ism.) 9.55 Rajzfilm Klub (rajzfilmsorozatok ism.) 11.10 Klip Klub (ism.) 11.30 Az első csók (fr. sorozat, ism.) 12.05 Sliders (am. sorozat, ism.) 12.55 Meri vagy nem meri? 13.00 Hírek 13.10 Élettér 13.20 Recept Klub 13.30 Megveszem ezt a nőt! (mexikói sor., ism.) 14.25 Klip Klub 14.45 Rajzfilm Klub 16.05 Az első csók (fr. filmsorozat) 16.35 A farm, ahol élünk (am. filmsorozat.) 17.25 100-ból egy 18.00 Meri vagy nem meri? 18.05 Sliders (am. filmsorozat.) 18.55 Meri vagy nem meri? 19.00 Híradó 19.30 Fókusz 20.00 Koldusbottal Beverly Hillsben (amerikai vígjáték) 21.50 Életvesztélyben 22.50 Hírek 23.05 RTL Night Klub 0.30 Fókusz (ism.).

7.00 Kölyökklub 11.00 Felfedező úton a Robinson család (amerikai sorozat) 11.30 Mágusok (ausztrál–lengyel sorozat) 12.00 Bibliai kalandok 12. 12.30 Szezám, tárulj! (magyar film) 13.00 Hírek 13.10 Tökéletes férfi (magyar film) 14.25 Csőre töltve 15.20 Bravo Tv (ifjúsági magazin) 17.05 Film-ajánló 17.30 Kedvenc (kisállattartók magazinja) 18.00 ZenÉsz 18.30 Fókusz plusz 19.00 Híradó 19.30 Kész átvétel (kandi kamera) 20.00 Négykezes géppisztolyra (amerikai film) 22.05 Esti mesék 22.55 Hírek 23.10 Koldusbottal Beverly Hillsben (amerikai vígjáték, ism.) 0.50 Fókusz plusz (ism.).

7.00 Kölyökklub 11.00 Felfedező úton a Robinson család (amerikai filmsorozat) 11.30 Sweet Valley (amerikai sorozat) 11.55 A Dunánál... (nemzetiségi magazin) 12.25 Európa Magazin 13.00 Hírek 13.10 A leghitványabb állat a világon? (kisfilm) 14.05 Életvesztélyben (ism.) 15.00 Mentőangyalok (amerikai sorozat) 15.45 Fantomas a Scotland Yard ellen (francia film) 17.45 RTL Klub Road Show 18.00 ZenÉsz 18.30 Dóra mozija 19.00 Híradó 19.30 Csiúzi! (szórakoztató műsor) 20.00 Végtelen szerelem (am. film) 21.55 Kaiser Klub (magazin) 22.25 Gyilkos sorok (angol sorozat) 23.15 Hírek 23.30 Országgház (heti magazin) 24.00 A leghitványabb állat a világon? (kisfilm, ism.).

În atenția cititorilor!

**Din motive tehnice
programul TVR
nu ne-a parvenit la timp!**

**DRAGI ELEVI,
DRAGI SPORTIVI!**

Administrația Permanentă a Taberelor Școlare din județul Arad vine în întâmpinarea voastră cu multe și variate oferte de petrecere a timpului liber în mod util și plăcut în taberele din:

**MONEASA, DEZNA, CĂSOAIA,
PĂULIȘ, SĂVÎRȘIN.**

La fiecare sfârșit de săptămână, în orice anotimp, numai în MONEASA și SĂVÎRȘIN!

A.P.T.S. vă asigură locuri în bazele sale din întreaga țară în tot timpul anului. Căutați-ne și nu veți regreta! Telefon: 00 40 75-253703 Vă mulțumim că ne-ați ales.

**Magazinul Nyisztor
din centrul comunei Micherechi**

Vă așteaptă cu un sortiment bogat de produse alimentare la prețuri accesibile.

Tot aici se pot procura folii din polietilenă și material plastic la prețuri convenabile.

Așteptăm cumpărătorii noștri la adresa:
**Micherechi, str. Kossuth nr. 105.
Tel.: (66) 375-038**

MICA PUBLICITATE

● De vânzare fabrică de paste făinoase. Capacitate de producție 100 Kg/oră. Informații la telefoanele: 06-66/480-561, 06-30/255-583, 06-66/382-315.

● Oferim făină de grâu pentru brutării, importatori din România. Tel.: 06-30/255-583

● Cautăm firme, persoane cu relații comerciale în România, Ucraina, Rusia, Tel.: 06-66-480-561 sau Radio tel.: 05-30-255-583.

● Bărbat tânăr (30 ani) vorbind limba maghiară și română ar reprezenta firme în România sau Ungaria care doresc să deschidă reprezentanță. Tel. 06-66-382-315 sau Radio tel.: 06-30-255-583.

Petreceti o seară plăcută la
**RESTAURANTUL
„Tölgyfa” din Giula**
MÎNCĂRURI ALESE, BĂUTURI FINE, MUZICĂ!

Citiți și răspîndiți!

**Foaia
românească**

Pe scurt...

HULIGANI, DAR CU DREPTURI. 58 de suporterii scoțieni au fost închiși într-o sală de sport de poliția franceză pentru a li se înfrîna impulsurile violente. Cu toate astea, li s-au pus la dispoziție câteva televizoare color pentru a urmări partida cu Norvegia. După meci, au fost eliberați.

MARE CA O CASĂ. Manuel Amoros, fostul apărător francez cu cele mai multe selecții în națională (82) crede că echipa Franței „e mare ca o casă” și că poate câștiga titlul mondial. Amintindu-și semifinalele din 1982 (Spania), Amoros crede că „eram poate mai tehnici, jucam mai spectaculos, dar n-aveam psihicul atât de bune pentru a câștiga. Această echipă îl are”.

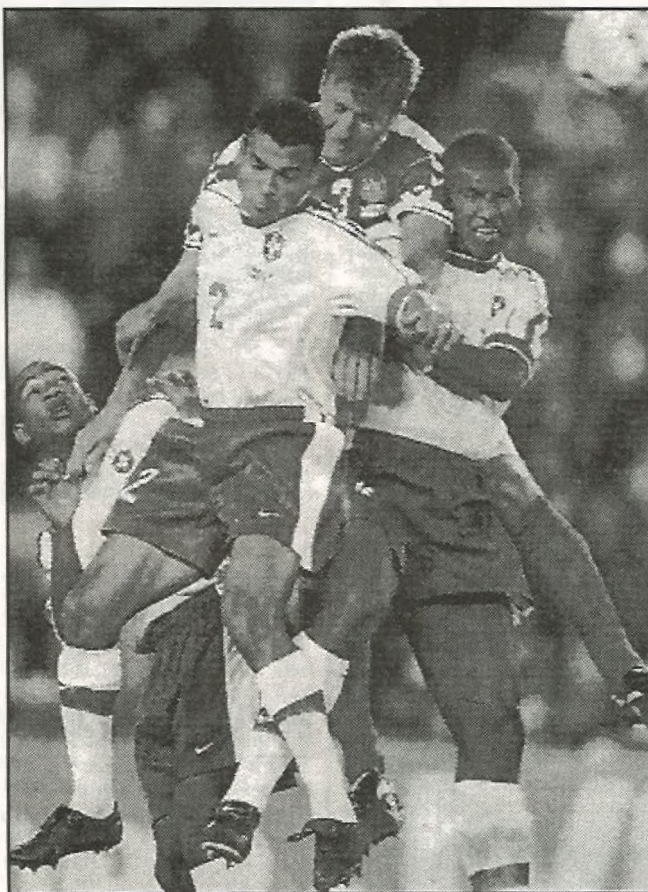
JUSTIȚIE ȘI FOTBAL. La Teheran s-a anunțat că judecarea primarului Gholam-Hossein Karbaschi, acuzat de corupție, proces care urma să fie transmis în direct la televiziunea iraniană, s-a amînat din cauza meciului SUA-Iran pentru ca lumea să vadă liniștită partida. Amuzant e că procesul a fost mutat pe 25 iunie, adică în ziua partidei Iran-Germania, probabil ultimul meci al iranienilor la această Cupă.

UMOR SCOȚIAN. Tommy Boyd, apărătorul Scoției și autorul primului autogol al acestei ediții a mondialelor, a fost întrebat cum comentează isprava din partida inaugurală. „Nu i se pare un lucru groaznic. Adevărul e că nu mulți scoțieni se pot lăuda că au înscris un gol într-o partidă cu Brazilia”. Tare, puștiul!

BLATTER CONTRA ANGLIEI. Președintele FIFA susține Africa împotriva Angliei pentru organizarea Campionatelor mondiale de fotbal din 2006. Un argument ar fi acela că Africa este singurul continent unde nu a avut loc o Cupă mondială, asta după 2002 când organizatori vor fi Japonia și Coreea de Sud.

Un vietnamez s-a sinucis
după ce a pierdut un pariu

Un vietnamez s-a sinucis prin spânzurare, într-o localitate din centrul Vietnamului, după ce a pierdut pariul la un meci al Cupei Mondiale de fotbal din Franța, au anunțat, surse medicale locale, citate de AFP. Bui Van Dang, 24 de ani, a fost descoperit mort în provincia Kontum după meciul Iugoslavia-Germania, conform unui responsabil al spitalului provincial. El și-a pierdut noua motocicletă Honda „Dream 2”, a cărei valoare este de aproximativ 2000 de dolari, pe care a pariat-o pe acest meci, a explicat, la rândul său, cotidianul „Vietnam News”. Un mare număr de vietnamezi pasionați de fotbal organizează pariuri clandestine la meciurile turneului final din Franța sau ale campionatului național, pentru sume ce ridică câteodată la zeci de mii de dolari.

Continuă
lupta pentru
„Oscarul”
fotbalului

Luptă corp la corp

Bucuria victoriei

Va deveni cupa o parodie a arbitrilor?

Puțină lume a băgat în seamă arbitrajele în prima săptămână a meciurilor din grupe. Cavalerii cu fluierul și-au văzut de treabă încercînd să arbitreze corect, așa cum știau ei, chiar și în noua lumină venită de la FIFA care le spunea că trebuie să sancționeze direct cu roșu „atacul din spate”. În a doua săptămână, însă, arbitrii au văzut sperietoarea. Nemulțumit că lucrurile nu merg așa cum a indicat el, președintele FIFA, Blatter, s-a burzului la cavaleri, chemîndu-i la supunere, căci, altminteri... fiecăruia îi mai este dragă o Cupă mondială. Deci, cei mai slabi de înger s-au gîndit să facă pe plac „boss”-ului și să arate cartonașe roșii micilor tauri năbădăioși. Cinci eliminați în două partide ale aceleiași zile! E revoltător. Acum s-a ajuns la situația parodică, aceea de neimaginat, încît la orice fluier al arbitrilor, toți jucătorii, dar și antrenorii și spectatorii, se uită la buzunarul cavalerului să vadă ce scoate el de acolo: galben sau roșu? Nu mai spunem de parodia pe care ne-o oferă cavalerii atunci cînd elimină cite un jucător pentru un simplu fault de joc... la centrul terenului și închid ochii, neacordînd nici măcar fault (!), la atacurile de la spate clare ca lumina zilei petrecute în zona careului de 16 metri. De aceea, arbitrii au șansa, în fazele superioare ale competiției, de a salva de la parodie o Cupă mondială care începuse corect. Sîntem curioși să observăm, vor fructifica această șansă?

Zubizarreta își ia adio de la fotbal

O dată cu eliminarea Spaniei din Campionatul Mondial de fotbal, portarul iberic Zubizarreta și-a încheiat, cu o ultimă plecaciune, cariera de jucător profesionist. El a ținut însă să-i mulțumească, prin intermediul presei, antrenorului reprezentativei spaniole, Javier Clemente, pentru felul în care l-a încurajat de-a lungul întregii sale cariere: „Un singur om nu s-a îndoit de mine niciodată și mereu m-a încurajat cu un cuvînt sau cu un gest. Mulțumesc, Javi”. În opinia celor mai multe ziare spaniole, principala răspundere pentru eliminarea prematură a Spaniei din turneul final al Cupei Mondiale o poartă antrenorul Clemente. Ironia soartei însă, portarul spaniol a avut o mare contribuție la înfrîngerea din primul meci, cu nigerienii (2-3), cînd la 2-1 pentru Spania, cu 17 minute înainte de final, a respins o centrare nevinovată în plasa propriei porți. A fost momentul psihologic al meciului, africanii reușind apoi și golul decisiv. „Greșeala din meciul cu Nigeria a fost una imensă. Dar nimeni nu poate să-mi judece cariera după o zi, după un joc bun sau prost”, a declarat portarul în vîrstă de 36 de ani. Abia după ce a aflat rezultatul celui alt meci din grupa D, în urma căruia Paraguayul se califică în dauna Spaniei în optimi, cîștigînd meciul cu Nigeria, Zubizarreta nu și-a mai putut stăpîni disperarea, mai ales pentru că a 126-a sa apariție în prima reprezentativă a Spaniei avea să fie și ultima. Clemente și-a arătat loialitatea față de portarul basc, cînd a spus despre Zubizarreta că este cel mai bun portar din lume. Cei doi vor continua să lucreze împreună, dacă Javier Clemente va rămîne în postul său, Zubizarreta urmînd să fie unul dintre asistenții selecționerului. Clopoțelul a sunat, timpul s-a încheiat, a spus Zubi, în aplauzele jurnaliștilor, aceiași care l-au criticat cu asprime în ultimele săptămîni.

ÎN LIMBA MATERNA – emisiune radiofonică în limba română

13 IULIE, LUNI (redactor: Eva Iova)

10.30 Introducere, cuprins 10.35 Știri și informații, date meteo 10.40 Evenimente calendaristice 10.45 Emisiune religioasă preluată de la Radio Vocea Evangheliei 11.30 Buletin informativ, date meteo 11.40 Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.55 Știrile zilei pe scurt, încheiere.

14 IULIE, MARȚI (redactor: Petru Cîmpian)

10.30 Introducere, cuprins 10.35 Știri și informații, date meteo 10.40 Evenimente calendaristice 10.50 Enciclopedia muzicală – serialul Elenei Munteanu 11.30 Buletin informativ, date meteo 11.40 Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.55 Știrile zilei pe scurt, încheiere.

15 IULIE, MIERCURI (redactor: Eva Iova)

10.30 Introducere, cuprins 10.35 Știri și informații, date meteo 10.45 Evenimente calendaristice 10.50 Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.15 „Și ei au fost copii...” – rubrica Elenei Munteanu 11.30 Buletin de știri, date meteo 11.40 Sport – rubrica lui Adam Bauer 11.55 Știrile zilei pe scurt, încheiere.

16 IULIE, JOI (redactor: Adam Bauer)

10.30 Introducere, cuprins 10.35 Știri și informații, date meteo 10.45 Evenimente calendaristice 11.00 Magazinul vîrstnicilor 11.30 Buletin de știri, date meteo 11.40 Nota săptămîinii de Edda Illyés 11.55 Știrile zilei pe scurt, încheiere.

17 IULIE, VINERI (redactor: Iulia Kaupert)

10.30 Introducere, cuprins 10.35 Știri și informații, date meteo 10.45 Evenimente calendaristice 10.50 Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.20 Românii din Voivodina – relatează Cornel Mata din Virșet 11.30 Buletin de știri, date meteo 11.40 Revista presei „Foaia românească” 11.45

Noutăți la liceul românesc din Giula – relatează Edit Bordaș 11.50 Știri din România – relatează Simona Pele din Timișoara 11.55 Știrile zilei pe scurt, încheiere.

18 IULIE, SÎMBĂȚĂ (redactor: Petru Cîmpian)

14.30 Introducere, cuprins, evenimente calendaristice 14.35 Programul bisericilor ortodoxe și al adunărilor baptiste 14.40 Recomandări culturale pentru week-end 14.45 „Party Time” – emisiune muzicală pentru tineret 15.00 „Pe undele Europei” – emisiune euroregională, realizată în studiourile din Timișoara și Seghedin 15.55 Încheiere.

19 IULIE, DUMINICĂ (redactor: Petru Cîmpian)

14.30 Introducere, cuprins, evenimente calendaristice 14.40–15.20 Retrospectiva săptămîinii (spiciuri din interviurile, reportajele difuzate în cursul săptămîinii) 15.20 Sinteza evenimentelor săptămîinii – program informativ preluat de la Radio Budapesta 15.55 Încheiere.

În fiecare seară, între orele 19.00–19.30 se prezintă emisiunea românească, difuzată pe țară. Sumarul acesteia este compus din actualitățile zilei și reportaje, interviuri din viața comunității noastre, respectiv relatări din viața școlilor românești.

Emisiunea de seară, difuzată pe țară, pe lingă frecvențele de 66,29 MHz și 66,14 MHz, poate fi ascultată și pe undele occidentale, pe frecvențele locale ale studiourilor regionale. Radio Calypso, Budapesta 873 kHz, Radio Debrețin 91,4 MHz, Radio Seghedin 93,1 MHz

Avanpremierea emisiunii Ecranului nostru 11 iulie 1998, sîmbătă (reluare)

Din emisiunea românească a Televiziunii Maghiare veți afla cum au petrecut elevii școlii generale din Olta-Pustă citeva zile fericite în stațiunea Moneasa. În a doua parte a emisiunii veți vedea cum s-au desășurat Zilele Naționalităților din Seghedin, unde în program s-a aflat o temă foarte actuală, învățămîntul minorităților din țară.

Realizator: Tiberiu Boca Prezentator: Ștefan Crăsta Redactor-știri: Eva Iova Următoarea prezentare: 15 iulie 1998, MTV1, ora 14.25

FM 92,1 STEREO

RADIO VOCEA EVANGHELIEI ORADEA

5.00–5.30 Actualități BBC 5.30–7.00 Bună dimineața 7.00–7.20 Știri locale 7.30–8.30 Muzică și meditații biblice 8.30–9.30 Predică 9.30–11.00 Lecturi biblice, știri, mesaje creștine și muzică 11.00–12.00 Divina armonie 12.00–13.00 Răspundem ascultătorilor 13.00–13.30 Actualități BBC 13.30–15.00 Lecturi biblice, meditații biblice, muzică 15.00–16.00 Știri, mesaje creștine, muzică 16.00–17.00 Știri, mesaje creștine, muzică 17.00–17.45 Actualități BBC 17.45–18.00 Anunțuri și reclame 18.00–18.45 Reluare: Predică 18.45–19.10 Emisiune pentru copii 19.10–19.30 Muzică 19.30–20.00 Cu brațele deschise 20.00–20.30 Actualități BBC 20.30–21.00 Cartea pe unde radio 21.00–22.00 Emisiune de viață spirituală 22.00–23.00 Predică 23.00–5.00 Nocturna R.V.E. (muzică, meditații biblice, mesaje creștine, lecturi biblice)

RADIO VOCEA EVANGHELIEI BUCUREȘTI

SW 49 m, zilnic 18.00–18.30

MW 1395 kHz, luni, marți 21.15–21.30

ORTODOXIA

Supliment al săptămânalului **Foia** românească

Anul I Nr. 7.

iulie 1998

NOI MEMBRI, ÎNROLAȚI ÎN OASTEĂ DOMNULUI

„Ia-ți partea ta de suferință, ca un bun ostaș al lui Hristos Iisus” (II Timotei 2, 3)

Duminică, la 28 iunie, în cea de-a 3-a duminică după Pogorîrea Sfîntului Duh, în sînta biserică din Micherechi a avut loc un eveniment deosebit.

În fața sfîntului altar, au făcut legămînt de păstrare cu sfințenie a unei vieți curate, cinstite, de a avea o conduită morală înaltă, un grup de șase credincioși (1 bărbat și 5 femei) care din acea zi au devenit membri ai *Oastei Domnului*. Prin legămîntul ce l-au făcut, în fața majorității credincioșilor, ei au făcut ca numărul ostașilor să ajungă la frumoasa cifră de 130, cîți cuprinde acum Oastea Domnului din Micherechi. Ceea ce s-a întîmplat duminică, a fost impresionant și prin faptul că a avut o strînsă legătură cu pericopa evanghelică, care, printre altele spune „*Luminătorul trupului este ochiul; deci de va fi ochiul tău curat, tot trupul tău va fi luminat*” (Matei 6, 22) sau „*Căutați mai întîi împărăția lui Dumnezeu și dreptatea lui...*” (Matei 6-33).

Acești noi membri ai Oastei s-au gîndit ca de acum înainte să privească atît cu ochiul trupului, cît și cu ochiul sufletului, mai mult și mai insistent către trecutul vieții lor cel petrecut în păcate și în fapte rele, și să-și orienteze privirea către o viață viitoare cît mai curată, lipsită de păcate, ducînd un aspru război împotriva vrăjmașului și lucrărilor lui, căutînd prin aceasta calea cea mai dreaptă spre Împărăția lui Dumnezeu.

De fapt, Oastea Domnului este o armată care luptă sub steagul și conducerea lui Iisus Biruitorul. Domnul este conducătorul acestei Oști. Oastea Domnului este o declarație de război sufletesc contra vrăjmașului diavol. Cine intră în Oastea Domnului, intră în declarație de război cu Satana și trebuie să stea de-a pururi gata de luptă ca un „bun ostaș al lui Hristos” (II Timotei 2, 3).

Adevăratul ostaș al lui Hristos nu se cade a se amesteca cu păcatele și deșertăciunile lumii, „*Nici un ostaș nu se încurcă cu treburile vieții, ca să fie pe plac celui care stîrbește oaste.*” (II Timotei 2, 4).

În Epistola către Efeseni, Sf. Ap. Pavel, arată care sînt armele cele duhovnicești ale ale ostașilor lui Iisus Hristos zicînd „*Îmbrăcați-vă cu toată armătura lui Dumnezeu, ca să puteți sta împotriva în ziua cea rea și toate biruindu-le să rămîneți în picioare. Stați deci tari, avînd mijlocul vostru, încins cu adevărul și îmbrăcîndu-vă cu platoșa dreptății. Și încălțați picioarele voastre, gata fiind pentru Evanghelia păcii. În toate luați pavya credinței, cu care veți putea să stingeți toate săgețile cele arzătoare ale vicleanului. Luați și coiful mîntuirii și sabia Duhului, care este cuvîntul lui Dumnezeu.*” (Efeseni 6-13-18).

Ostașii sînt îndemnați să se lupte cu mare chibzuință și răbdare „*Luptă-te, luptă cea bună, a credinței, cucerește viața veșnică la care ai fost chemat...*” (I Timotei 6, 12).

Însuși El singur Ap. Pavel arată, către sfîrșitul vieții, că în toată viața sa a dus această luptă duhovnicească și acum se pregătește să ia cununa vieții veșnice „*Luptă cea bună m-am luptat, călătoria am săvîrșit, credința am păzit. De acum mi s-a gătit cununa dreptății, pe care Domnul îmi*

va da-o în ziua aceea, El, Dreptul judecător și nu numai mie, ci și tuturor acelor, care au iubit arătarea Lui” (II Timotei 4 7-8).

Oastea Domnului, (adunările) este o adevărată școală biblică, iar un ostaș al Domnului este un harnic cercetător al Bibliei: „*Cercetați Scripturile că acelea mărturisesc despre Mine și întru dîsele socotiri a avea viață veșnică*” (Ioan 5, 39).

Ostașii Domnului învață a se ruga în comun, îngenunchind cu toții în jurul crucii Mîntuitorului. Cînd cazi plîngînd în fața Crucii Mîntuitorului și te rogi, ai în fața ta un mijloc de comunicare sufletesc care îți duce la cer toate rugărilor și cererile, iar de acolo îți aduce dar, tărie, viață și tot ce-ți lipsește.

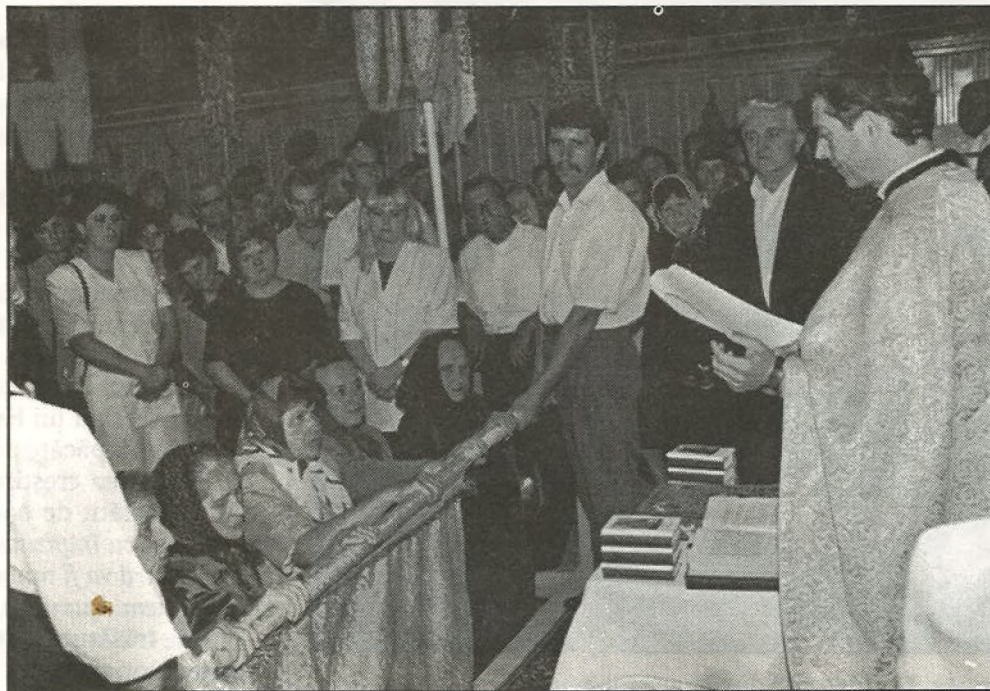
Așadar, cei intrați în Oastea Domnului, care se numesc între ei „frați”, caută permanent cele mai drepte căi, care duc spre Mîntuire.

Să știți voi toți care-ați intrat în Oaste să știți că de-am lupta neconținut sosi-va Ziua cînd cerească oaste ivi-se-va pe nori la răsărit

și Domnul Sfînt va da ostirii moarte cunună mîndră căci am biruit.

În continuare, un scurt istoric al Oastei Domnului.

Inițiator și organizator al acestei mișcări a fost Mitropolitul Nicolae Bălan al Ardealului care l-a delegat pe preotul Iosif Trifa (1888-1938) din Sibiu, cu ducerea la îndeplinire a sarcinilor trasate de Centrul Eparhial. Impresionat de urmările primului război mondial, de atîtea văduve și orfani, indignat de păcatele și viciile unora dintre credincioșii români ortodocși (beția, desfrîul, fumatul, înjurătura, necinstea, trîndăvia, certurile și scandalurile ș. a.), Mitropolitul Nicolae Bălan a vrut să înfăptuiască, prin predici, cuvîntări și tipărituri („*Lumina satelor*” -1922) o mișcare de regenerare a vieții morale a credincioșilor ortodocși și să stabilească linia unei adevărate vieți creștine și urmarea Mîntuitorului Iisus Hristos. Deviza mișcării era „*Veniți la Iisus*”, iar salutul: „*Slăvit să fie Domnul*”.

Gruparea avea o tipografie la Sibiu. Acolo s-a editat revista „*Iisus Biruitorul*”, iar preotul Iosif Trifa din Vidra, venind la Sibiu, a preluat conducerea tipografiei și a publicat predici specifice asociației. Simțindu-se solidari între ei, membrii grupării se numeau „frați” și „ostași” ai lui Hristos, care luptau „*împotriva uneltirilor diavolului*”.

De aceea gruparea a luat denumirea de „*Oastea Domnului*”. Adepții grupării, după un anumit stagiul în cadrul acesteia (doi ani), prestau un jurămînt la intrarea în „*Oastea Domnului*”, devenind membri deplin.

Mișcarea s-a răspîndit repede mai ales în Ardeal, Banat, Bucovina, Basarabia, Moldova, Dobrogea și apoi în Muntenia.

Ca mijloace de răspîndire, frații se foloseau de adunările din biserici, după liturghie, sau în casele unora dintre ei, în afara orelor stabilite pentru slujbe (mai ales în după-amiezele duminicilor și sărbătorilor de peste săptămîină), unde se rosteau rugăciuni individuale sau comune, se cîntau imnuri religioase; se făceau lecturi din pericope biblice cu aplicare la viața morală; se ascultau predici și cuvinte de învățătură și zidire sufletească.

Pe alocuri, aceste reuniuni care, la început, nu aveau nimic neortodox, au fost prezidate de preoți sau de unii învățători ai satelor. Membrii se deplasau apoi, individual sau în grupuri mai mici sau mai mari, de la o parohie la alta, pentru participarea lor la astfel de adunări, la hramuri și sfințiri de biserici sau la slujbele oficiate în sobor, cu arhiereu, la marile sărbători, în catedralele din centrele chiriare și la mănăstiri.

În cadrul comunității credincioșilor ortodocși români din Micherechi, primele semne de pătrundere a acestei mișcări s-au constatat în anul 1928. După informațiile unora dintre veteranii Oastei Domnului din Micherechi, se știe că inițiatorul acestora a fost Preotul Ioan Olah.

În același an (1928) s-a constituit primul grup de credincioși, cam 20-25 la număr, care au depus legămîntul de credință și au devenit ostași. Adunările le țineau atît în biserică, cît și în fosta școală confesională, sub supravegherea și îndrumarea preotului. De atunci încolo, an de an, numărul membrilor din Oastea Domnului a crescut. În Ungaria, Oastea Domnului funcționează doar aici, în această localitate. Este bine organizată și respectă învățăturile și principiile Bisericii Ortodoxe. Actualmente își desfășoară programul religios într-o clădire nouă, construită de către frați în anul 1992. Atît în conducere, cît și în grupare, ca Oaste, are credincioși buni, vrednici luptători împotriva păcatului. Ei trăiesc în bune relații unii cu alții, respectă și pe credincioșii celorlalte confesiuni din localitate și se roagă de fiecare dată Bunului Dumnezeu să binecuvînteze lumea aceasta cu pace, cu bunăstare și cu dragoste.

Iată și numele acelor care, de duminică, s-au înrolat în Oastea Domnului:

Ioan Cioca, Marta Costea, Viorica Sava, Elena Ruja, Eva Ruja, Maria Kosma. Fiți și rămîneți împreună adevărați ostași ai lui Hristos.

„Slăvit să fie Domnul!”

Preot Ioan Bun Micherechi
Foto. T. Juhász

Sfântul Prooroc Ilie

„Auzi-mă, Doamne, auzi-mă, ca să cunoască poporul acesta că Tu, Doamne, ești Dumnezeu și că Tu le întorci inima la Tine” (III Regi, XVIII, 37)

Profeții sau proorocii Vechiului Testament au fost cei mai de seamă trimiși ai lui Dumnezeu și învățători ai poporului biblic, care au păstrat și au apărut credința într-un singur Dumnezeu, pregătind astfel calea pentru Testamentul cel Nou, adică pentru Iisus Hristos.

Proorocii, în Vechiul Testament, au fost aleși lui Dumnezeu, oameni de credință și curaj, glasuri de tunet ce vesteau voia celui Preaînalt, glasurile de mîngiere ce trîmbeau împlinirea nădejilor mesianice, glasurile ce trezeau conștiințele predicînd poporului israelitean întoarcerea la calea cea adevărată.

Toți profeții au fost chemați la misiune direct de Dumnezeu. Ei făceau parte din diferitele seminții ale lui Israel și din diferite pături sociale. Sfînta Scriptură ne vorbește de un număr destul de mare de profeți. Șirul lor începe cu Moise și sfîrșește cu Maleahi.

Între aceștia se numără la loc de cinste **Sf. Prooroc Ilie**. Activitatea sa profetică s-a desfășurat în sec. IX î.d. Hr., în vremea domniei regelui Ahab din Samaria. Regele acesta era un om încărcat de fărădelegi și de păcate. Tot așa era și soția sa Izabela. Ei au părăsit închinarea către un singur Dumnezeu, ridicînd temple și jertfelnice zeului Baal și zeiței Așera. Din pricina fărădelegilor lor, proorocul Ilie le-a prevestit că Dumnezeu nu va mai da ploaie pe pămînt. El s-a retras apoi într-un loc ascuns, lîngă pîrîul Cherit, nu departe de Iordan. Acolo îi aduceau corbii pîine și carne, în fiecare dimineață, iar apă bea din pîrîu. Secînd pîrîul din pricina secetei, Domnul i-a poruncit să se îndrepte spre Sarepta Sinodului, căci poruncise unei femei văduve să-i dea de mîncare. Dar în casa acelei femei n-a găsit decît o mîină de făină și puțin untdelemn, din care voia să facă o azimă pentru ea și fiul ei și apoi să moară. Sf. Ilie o încurajează, spunîndu-i că Domnul a rînduit ca făina și untdelemnul ei să nu se sfîrșească pînă va da iar ploaie pe pămînt. Și s-a întîmplat după cuvîntul Lui. Dar, în scurtă vreme s-a îmbol-

năvit fiul acestei femei și a murit. El a fost înviat de Domnul prin rugăciunea Sf. Prooroc Ilie.

În cel de-al treilea an al acestei secete, Domnul i-a poruncit lui Ilie să se arate regelui Ahab. Făcînd aceasta, proorocul i-a cerut lui Ahab să adune pe muntele Carmel întregul popor, împreună cu cei 450 de preoți ai zeului Baal și cu cei 400 de profeți ai zeiței Așera. După ce s-au adunat acolo, Ilie a cerut să i se dea doi viței unul pentru preoții păgîni, iar altul pentru sine ca să-i pregătească pentru jertfă, dar să nu pună foc pe ea, ci fiecare să cheme și să se roage la Dumnezeul lui. Preoții lui Baal au făcut după cuvîntul lui Ilie, rugîndu-se îndelung zeilor lor, dar rugăciunea lor a rămas zadarnică (III Regi XVI, II, 28). În spre seară, Ilie a luat 12 pietre din care a făcut un jertfelnic pe care a pus lemne, iar deasupra vițelul cel tăiat. Apoi, proorocul Ilie face o rugăciune stăruitoare care a avut cuvinte de foc în care dorea să se arate puterea lui Dumnezeu de care el era atît de convins, cerînd pedepsirea slujitorilor idolului Baal: „Auzi-mă, Doamne auzi-mă, ca să cunoască poporul acesta că Tu, Doamne, ești Dumnezeu și că Tu le întorci inima la Tine.” Rugăciunea proorocului Ilie a fost ascultată, Dumnezeu și-a arătat nemărginita Sa putere și trimițînd fulger, a aprins jertfa lui Ilie cea de trei ori stropită din belșug cu apă. Cei care erau de față au văzut și s-au încredințat că Dumnezeu cel Adevărat. Dumnezeul părinților lor, Dumnezeul patriarhilor și dreptilor, Dumnezeul lui Ilie este și trebuie să fie adorat de ei și nu zeii păgînității.

La scurtă vreme după săvîrșirea acestor fapte minunate, trecînd cu ucenicul său Eliseu rîul Iordan, pe care l-a despărțit cu mantia sa în chip minunat în două, s-a îndreptat spre pustie. Dar „*iată că pe neașteptate un car de foc a trecut printre ei și Ilie s-a suit la cer într-un vîrtej de vînt*” (II Regi II, 11). În timp ce era ridicat spre cer, i-a căzut mantia, care a rămas lui Eliseu, despărțind și el cu ajutorul acesteia apele Iordanului. Acesta a continuat

apoi lucrarea profetică a lui Ilie, fiind socotit de toți ca urmaș al său.

Sf. Ilie a fost ales dintre iubitorii de Dumnezeu, dintre cei curați la inimă, pentru ca să înalțe din nou inimile credincioșilor la Dumnezeu. El a fost ales dintre cei cu credință nezdruincată, pentru a întări credința în suflete. A fost ales dintre cei curajoși, pentru ca în fața lui să tremure de frică regele Ahab și regina Izabela, care împilau poporul și nesocoteau voia lui Dumnezeu. A fost ales între cei umili, pentru a arăta măreția lui Dumnezeu. A fost ales dintre oameni, pentru a sluji lui Dumnezeu și oamenilor.

Puterea și sfințenia i-au fost date de Dumnezeu ca răspuns la rugăciunile lui stăruitoare. Sf. Ilie a fost profetul rugăciunii. Așa îl înfățișează Sf. Ap. Iacob. (VI, 17-18)

Alegerea lui de către Dumnezeu, harul trimerii la predicare și rugăciune l-au ridicat deasupra oamenilor și a neputințelor omești pentru a putea să ridice pe oamenii credincioși la cunoștința de Dumnezeu. Sf. Ilie a avut o mare și sfințită pasiune: slujirea lui Dumnezeu. De aceea, în clipele de răsruce ale vieții sale de prooroc, în timpul foametei și a secetei, cînd a stat la Sarepta Sinodului, apoi în fața altarului pe care a adus jertfă lui Dumnezeu și a arătat neputința idolilor, ca și în timpul petrecerii sale în pustie, el s-a rugat cu „*rugăciunea stăruitoare a dreptului*”. (Iacob V, 16)

Noul Testament ne spune că la Schimbarea la față a Domnului s-a arătat împreună cu Moise vorbind cu Mîntuitorul. (Matei XVII, 3)

Viața și faptele Sf. Prooroc Ilie să ne fie pildă de rugăciune stăruitoare, de iubire neclintită și fierbinte față de Dumnezeu și de Biserica Sa și față de aproapele nostru. Pentru aceasta Biserica creștină îl prăznuiește în fiecare an la 20 iulie. Să-l rugăm deci și noi, să mijlocească la Dumnezeu și la iubitul Său Fiu ca să dăruiască tuturor milă, iar lumii pace și bună înțelegere.

Pr. Dr. I. O. Rudeanu

Duminica a V-a după Rusalii

Cum să iubim oamenii

În America îndepărtată, în statul Californiei, s-au descoperit mari zăcăminte de aur. Mii și mii de oameni, din toată lumea, au alergat într-acolo, ca să se îmbogățescă. Unii au făcut averi, dar mulți au rămas dezamăgiți. Au vîndut tot ce-au avut acasă, au plecat în noua țară a făgăduinței, dar acolo n-au făcut nici o ispravă: ori s-au îmbolnăvit, ori au fost întrecuți de alții mai energici, așa că nu s-au ales decît cu truda și paguba.

Este însă o „Californie” care pe toți îi poate fericii și îmbogăți. Pentru a o descoperi, nu trebuie să trecem peste mări și țări, nici să cheltuim bani. Ci aici, între noi, se află „pămîntul făgăduinței”. Este cuvîntul lui Dumnezeu cel cuprins în Sfînta Evanghelie, capabil să ne umple de-o bogăție adevărată și veșnică. Iar aurul pe care ni-l oferă astăzi Evanghelia este învățătura despre iubirea creștină.

Căci știți ce ne trebuie astăzi cel mai mult? Nu metalul prețios care se cheamă aur. Ci ne trebuie *inimi de aur*, adică inimi pline de iubire, de milă, de bunătate. Or, pe acestea nu le poate forma decît duhul Mîntuitorului Hristos care ne-a poruncit: „*Poruncă nouă vă dau: să vă iubiți unii pe alții*” (Ioan, 13, 34).

Duminica a IV-a după Rusalii ne-a arătat importanța legii dragostei față de aproapele în învățătura creștină și motivul pentru care sîntem datori să-i iubim pe semenii noștri. Duminica a V-a a arătat chipul cum trebuie să iubim creștinește.

Domnul Hristos, dumnezeiescul Învățător, se deosebește de alți dascăli și învățători prin aceea că El, înainte de a învăța, a pășit înaintea oamenilor ca pilduitor, ca model. Iisus n-a inventat teorii seci, n-a propovedit învățături răsunătoare, bune doar pentru a fi puse în cărți sau a fi aplicate de alții. Ci El, după cum zice evanghelistul Luca, „*mai întîi a făcut și apoi a învățat pe oameni poruncile Sale*” (Fapte, 1, 1).

Acest adevăr rezultă și din faptul așezării legii dragostei de care vorbim. Cînd le-a dat ucenicilor porunca cea nouă, porunca Sa, ca să se iubească unii pe alții, Iisus s-a dat pildă pe Sine însuși: „*Vă dau o poruncă nouă, să vă iubiți unii pe alții după cum v-am iubit Eu*” (Ioan 13, 34).

Așadar, pentru a cunoaște cum trebuie să ne iubim semenii, sîntem datori, să-L imităm pe Iisus, pe Fiul lui Dumnezeu.

Un mare predicator francez (Bossuet), vorbind despre dragostea de aproapele, termina cu acest îndemn adresat ascultătorilor săi: „*Fraților! Să fim dumnezei!*”. Adică, să-L imităm pe Dumnezeu în ceea ce este El mai propriu: iubirea. Dacă în mărire sau în știință a căuta să te asemeni lui Dumnezeu este un mare păcat, a-L imita în dragoste este nu numai permis, ci ne este chiar poruncit, după cuvîntul Mîntuitorului care zice: „*Să vă iubiți unii pe alții după cum v-am iubit Eu*”.

Cum ne-a iubit Iisus? Mai întîi, Iisus ne-a iubit cu o totală lepădare de sine. Din dragoste pentru noi, el a jertfit toate interesele Sale dumnezeiești: din stăpîn s-a făcut rob, din bogat s-a făcut sărac. Din dragoste pentru noi Mîntuitorul s-a smerit pînă la umilinta ieslei, a primit să devină un om al durerilor, să-și dea viața pe cruce, să primească cea mai rușinoasă dintre morți.

Iată măsura după care va fi măsurată înaintea judecății lui Dumnezeu dragostea noastră față de aproapele: să-l iubim jertfindu-ne pentru el. Căci a pretinde că-i iubești pe oameni fără ca aceasta să te coste ceva, a pretinde că-i iubești fără să renunți la interesele tale, a zice că ai dragoste, dar să rămîi întreg în pretențiile tale, gelos pe drepturile tale, iubitor al persoanei tale – aceasta este o minciună.

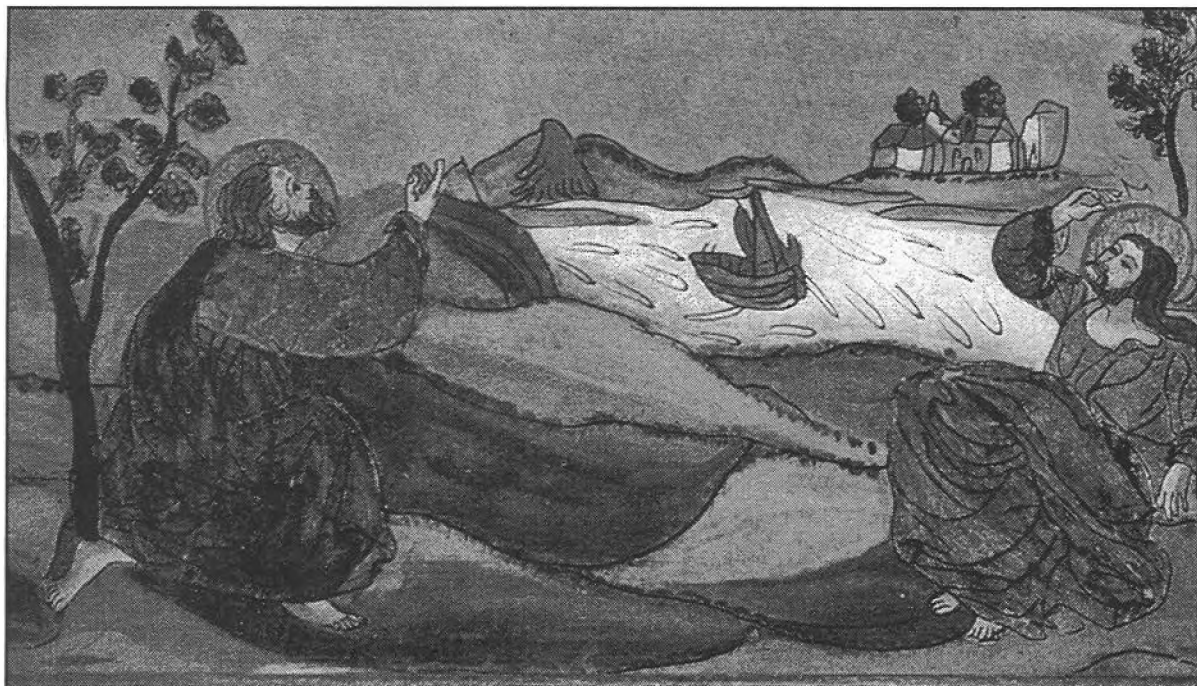
Dacă vrem să fim vrednici a ne chema ucenicii lui Iisus, trebuie să ne lepădăm de noi înșine, să cedăm interesele noastre în favoarea aproapelui, să răbdăm nedreptatea, să suportăm ocările, să suferim pagube, să uităm răul ce ni l-a făcut. Ba, dacă este necesar, chiar viața sîntem datori să ne-o jertfim pentru frați. Căci așa ne învață cuvîntul lui Dumnezeu: „*Noi am cunoscut dragostea Lui prin aceea că el și-a dat viața pentru noi; și noi deci trebuie să ne dăm viața pentru frați*” (I Ioan, 3, 16).

Dragostea lui Iisus a fost gratuită. El i-a iubit pe oameni pînă a-și da ultima picătură de sînge pentru mîntuirea lor. Ce le-a cerut în schimb? Nici măcar o piatră pe care să-și plece capul! Iar oamenii, în locul cinstei și recunoștinței, i-au dat ocări; în loc de coroană, cunună de spini; în loc de tron, o cruce.

Să învățăm în lumina acestei lecții dumnezeiești ce este dragostea adevărată. Nu-i iubire cînd ajuți numai pe cei ce te iubesc, care, la rîndul lor, îți pot întoarce binele făcut. Sau cel puțin nu-i iubire în duhul lui Hristos. Căci doar și păgînii și păcătoșii dau cu împrumut păcătoșilor, ca să ia înapoi întocmai.

Ci dragostea creștinului trebuie să fie gratuită, fără nădejdea de a fi răsplătit de oameni. „*Voi iubiți pe vrăjmașii voștri, faceți bine și dați cu împrumut fără să nădăjduiți ceva în schimb. Și răsplata voastră va fi mare și veți fi fiii Celui Preaînalt: căci El este bun și cu cei nemulțumitori și răi*” (Luca, 6, 35).

A treia trăsătură a dragostei Mîntuitorului a fost că ea s-a dăruit pentru toți oamenii.

Sf. Prooroc Ilie (detaliu, sec. XIX) Muzeul din Poiana Sibiului